

ZADARMO

Noviny o živote v Bratislave sú distribuované každý mesiac do všetkých mestských častí.

EV 3101/09 - ISSN 1335-5228

IČO: 35712058

Vydáva NIVEL PLUS s.r.o.,

Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava

Tlačí MAFRAPRINT

Roznáša spoločnosť Red Post, s. r. o.

Bratislavské Noviny

Aktuálne
správy o dianí
v Bratislave

nájdete aj na
www.banoviny.sk

a na Facebooku
www.facebook.com/banoviny
Príďte, pýtajte sa, komentujte

Piatok 1. septembra 2023

Pressburger Zeitung - Pozsonyi Újság - Nova Posoniensia

Ročník XXVI. - Číslo 9

6 Na nábreží už jazdíme inak

Na frekventovanom úseku od Mosta SNP po Šafárikovo námestie sa mesto rozhodlo vziať autám vonkajšie jazdné pruhy a zmeniť ich na cyklopruhy.

8 Činkáreň, akú ste ešte nevideli

Energický tréner z Rače Jaroslav Šipoš ju zmajstroval vlastnými rukami, pozrite sa dnu!

17 Chcete Prügerku iba pre seba?

Domček s terasou v čarovnej záhrade pri Horskom parku si môžete aj prenajať, napríklad na rodinnú oslavu.

22 Prvá električka v Karlovej Vsi

Viete, kedy sa dalo prvýkrát odviezť do Karlovej Vsi električkou? Možno budete prekvapení...

Testovanie školskej ulice na Nevädzovej v Ružinove

Prvé školy už končia s rodičovským taxi

BRATISLAVA Školské ulice, osvedčené v mnohých mestách za našimi hranicami, budú od septembra aj v Bratislave. Nový režim, ktorý v čase príchodu žiakov do školy vylúčil z jej bezprostredného okolia autá, už úspešne otestovala ZŠ na Nevädzovej v Ružinove a teraz sa k projektu pridávajú ďalšie.

Ranná dopravná špička býva pri základných školách chaotická: z aut vyskakujú deti, medzi ne sa prepletajú ďalšie, ktoré prišli peši alebo vystúpili z trolejbusu či električky, tie najmenšie vedie mama za ruku až k bráne... A všetci pritom musia dávať pozor na kolízie, ktoré hrozia v neprehľadnej situácii. S fenomenom „mama taxi“, keď rodičia privezú svoje ratolesti až pred budovu, zastavia, vylóžia ich a vzápätí odídu (no ich vozidlá medzitým upchajú celú ulicu), však už prvé školy v našom meste končia.

Dá sa to inak, ako ukázalo nedávne testovanie pred ZŠ Nevädzova, kde v pracovných dňoch každé ráno vznikla školská ulica bez aut. Časť Nevädzovej od križovatky so Sedmokráskovou až k škole sa počas júna v čase od 7.30 h do 8.00 h menila na pešiu a cyklistickú zónu, vďaka čomu bol príchod žiakov do triedy bezpečný, pohodový, a tiež zdravší - na rozdiel od minulosti, keď sa ráno desiatky aut snažili dostať cez slepú ulicu

čo najbližšie k vchodu budovy a potom sa otočiť a odísť, pričom často cúvali pomedzi kráčajúce deti. Po novom tí rodičia, ktorí aj naďalej potrebujú vozit' svoje ratolesti zo vzdialenejších častí mesta, ich vylóžia v tzv. drop-off zóne. Od drop-off zóny vedie bezpečný priebeh pre chodcov smerujúci k pešiemu chodníku, ktorý pokračuje až k vstupu do školy. (ac)

Foto: Marek Veľček

Pokračovanie na str. 2 ➤

Projekt Mesto pre deti sa rozšíri

- Tento celomestský projekt aktuálne naplno prebieha na 11 školách: na ZŠ Tbiliská, ZŠ Biskupická, ZŠ Budatínska, ZŠ Černyševského, ZŠ Drieňová, ZŠ Malokarpatské námestie, ZŠ Mudroňova, ZŠ Nevädzová, ZŠ Riazanská, ZŠ Vazovova a ZŠ Za kasárňou.
- Okolie prvých škôl, zapojených do projektu sa postupne dočká úpravy tak, aby sa žiaci dostali do budovy bezpečne, či už pešo, na bicykli alebo na kolobežke. V budúcnosti by sa mal realizovať aj v ďalších školách.
- Odborníci MIB najprv vybrali najvhodnejšie školy pre projekt, pričom posudzovali dopravnú situáciu v ich okolí, stav verejných priestorov, no rozhodovalo napríklad i percentuálne zastúpenie detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Mesto začína stavať byty

PETRŽALKA

Mesto Bratislava začína s výstavbou nájomných bytov na Muchovom námestí v Petržalke. V prvej etape tu má pribudnúť 52 klasických nájomných bytov a 51 náhradných bytov pre reštítuentov.

Výstavba osempodlažného bytového domu, ktorej základný kameň poklepali pred pár dňami, by mala trvať do marca 2025. Odhadované náklady vrátane dotácie ministerstva dopravy a úveru zo Štátneho fondu rozvoja bývania sú takmer 11 miliónov eur. Ide o prvú výstavbu nájomného bytového domu priamo v režii mesta za posledných 13 rokov. Naposledy postavila bytový dom Spoločnosť pre rozvoj bývania na Osuského v Petržalke, byty sa však rozpredali do súkromného vlastníctva.

Mesto má zároveň v rôznom štádiu prípravy ďalších sedem bytových a polyfunkčných domov so 420 nájomnými bytmi, ktoré chce postupne realizovať v nasledujúcich rokoch. Najbližšie k začatiu výstavby má bytový dom na Terchovskej ulici, ktorý je v povoľovacom procese, v úvodných fázach sú projekty na Žitavskej ulici a na Janíkovom dvore. Koncom roka 2023 alebo začiatkom roka 2024 plánuje tiež mesto začať s obnovou dvoch nevyužívaných bytových domov na Zámockých schodoch a na Velehradskej ulici. Desiatky nových bytov chce získať aj rekonštrukciou pôvodného internátu v Záhorskej Bystrici. (TASR)

Slovo k veci

Test plotom

Rušnú debatu vyvolala petržalská samospráva, keď sa rozhodla vyskúšať, či môže byť jedno z verejných detských ihrísk bez oplotenia.

Ak ste si teraz predstavili voľne pobežujúci psík medzi deťmi na pieskovisku či v okolí, tak tomu majú zabrániť okrem tabúl aj vyznačené základy priamo na chodníkoch. No a ráta sa i s dohľadom policajtov, budú napomenutia, potom pokuty... V danej lokalite vraj treba podaktorych psičkárov edukovať.

A teraz niečo z diskusie ľudí: „Haha. Držím palce, efekt nápisov však nie je žiaden, psičkárov už nikto nevychová... Choré tieto moderné riešenia, bezpečnosť detí nula bodov... Základ voľného pohybu psov nemá šancu ustrážiť, to by tam musel sedieť policajt nonstop...“

Pravda, málokto sa rád podvoľuje pravidlám, ktoré obmedzujú. Niektorí ich obchádzajú aj preto, lebo ich pokladajú za zbytočné, iní dokonca pre pocit vlastnej výnimočnosti. Napriek tomu Petržalka dáva šancu ihrisku bez oplotenia, kde bude zároveň poriadok a deti v bezpečí. Ak to nevyjde, pokus asi skončí.

Test plotom bude teda testom rešpektu, schopnosti prispôbiť sa, či už pod hrozbou sankcie, alebo aj bez, čo zas nie je úplne jednoduché. Aký výsledok tipujete?

Anna Čapková

Prvé školy už končia s rodičovským taxi

Dokončenie zo str. 1
BRATISLAVA

Vedeli ste, že viac ako 97 percent domácností v Bratislave má k najbližšej základnej škole 15 minút pešej chôdze? Napriek tomu sa mnohí žiaci zbytočne vezú až k budove v „rodičovskom taxi“. Pritom aj im slúžia nohy na chôdzu, žiada sa dodať.

„Neexistuje dôvod, aby rodičia museli deti vozit' autom, napriek tomu to veľká časť robí,“ konštatoval počas testovania nového dopravného režimu pred základnou školou na Nevädzovej starosta Ružinova Martin Chren. Dôvodom však nie je podľa neho iba poho-

Pripravia školský plán mobility

Záverečná správa z participatívneho procesu, socio-priestorová analýza a získané dáta od kľúčových aktérov budú podkladom na spracovanie Školského plánu mobility, ktorý identifikuje problémové alebo nebezpečné miesta v okolí základných škôl. „Následne sa vyhodnotí, v koho kompetencii sú jednotlivé opatrenia, tie by sa potom mali dostať do rozpočtu daného subjektu pre budúci rok a môže sa začať s realizáciou,“ uviedla Annamária Krchnavá z Metropolitného inštitútu Bratislava.

Deti môžu prísť do školy bezpečne aj pešo či na bicykli.

dlnosť rodiča, ale najmä obava o bezpečnosť dieťaťa. Ulice bez áut v bezprostrednej blízkosti školy to chcú zmeniť.

Okolie prvých desiatich škôl, zapojených do projektu Mesto pre deti, sa postupne dočká úpravy tak, aby sa žiaci dostali do budovy bezpečne, či už pešo, na bicykli alebo na kolobežke. K Nevädzovej sa pridávajú najskôr staromestské základné školy na Vazovovej a Mudroňovej ulici, kde sa v priebehu tohto mesiaca bude testovať nový dopravný režim. So zmenou treba rátať i pred ZŠ Tbiliská a ZŠ Plicková

Nočný primátor má nový post

BRATISLAVA

Nočný primátor Martin Kráľovič vo funkcii skončil, stal sa totiž novým štátnym tajomníkom ministerstva vnútra. Mesto ho preto uvoľnilo z funkcie.

Uvoľnenie zamestnanca na výkon verejnej funkcie upravuje Zákonník práce. V zmysle neho ho uvoľní zamestnávateľ dlhodobou na výkon verejnej funkcie a na výkon odborovej funkcie. Náhrada mzdy od zamestnávateľa, u ktorého je v pracovnom pomere, mu nepatrí. Agendu nočného primátora Bratislavy dočasne pokryje mestská polícia a kancelária primátora. Kráľovič nastúpil ako poradca primátora pre bezpečnosť v polovici októbra 2020. (TASR)

Práce musia ukončiť včas

STARÉ MESTO

Staré Mesto pokračuje aj počas leta v komplexnej revitalizácii Grasalkovičovej (Prezidentskej) záhrady, ktorá je od júna zatvorená.

Cieľom revitalizácie je koncepcná obnova zelene vrátane zvýšenia jej počtu, obnova chodníkov či mobiliáru vrátane výmeny osvetlenia, ktoré je v niektorých častiach areálu nefunkčné, i zavlažovacieho systému. Ten má byť v budúcnosti nastavený podľa požiadaviek jednotlivých druhov zelene. Práce by mala mestská časť ukončiť v decembri. Financie, viac ako milión eur z externých zdrojov, sú viazané na dokončenie prác v dohodnutom termíne. Projekt je finančne podporený Európskym fondom regionálneho rozvoja. (TASR)

MINCE VÝKUP
0902 168 083
www.HORINKA.sk

OD 1. OKTÓBRA

Koľko áut zmizne z chodníkov a koľko zmizne chodníkov?

BRATISLAVA

Už o mesiac vstúpi do platnosti odkladaná novela zákona o cestnej premávke, ktorá zakazuje parkovať na chodníkoch – pravda, s výnimkou tých, kde to povolí dopravná značka. Oslovili sme viacero mestských častí, ktoré potvrdili, že autá sa nestratia zo všetkých chodníkov, naopak, niekde sa zrušia práve chodníky, aby slúžili autám.

Týka sa to aj RUŽINOVA, kde samospráva priznáva, že nemôže vylúčiť parkovanie zo všetkých chodníkov. „Na cestách v našej správe sme hľadali lokality, kde je zachovanie parkovania na chodníkoch akceptovateľné. V niektorých prípadoch, ak je dostatočná šírka vozovky, tak sa parkovanie presunie priamo na vozovku, v ojedinelých prípadoch je riešením aj kompletne zrušenie chodníka. Ak je zaň adekvátna náhrada, teda iný dostatočne široký a vyhovujúci chodník, môže sa využiť na parkovanie,“ uviedla Adela Vavrušová z komunikačného oddelenia. Veľkú časť územia Nív, ktorá je zaradená v zóne regulovaného parkovania, mal Ružinov vyriešený už v lete, pričom tam, kde to bolo potrebné, parkovanie na chodníkoch priznali. Pre Trnávku spracovali samostatnú dopravnú štúdiu, ktorú posúdil Krajský dopravný inšpekto-

Celoplošný zákaz parkovania na chodníkoch s výnimkou vyznačených miest platí od 1. októbra.

rát (KDI). Realizáciu dopravného značenia naplánovali na august a september. Rovnako v PETRŽALKE pripravili projekty organizácie dopravy tak, aby čo najviac zachovali možnosť parkovať aj na chodníkoch, pravdaže, bez obmedzenia či ohrozenia chodcov. „Vzhľadom na charakter našej mestskej časti, v ktorej prevažuje funkcia bývania a je výrazný nedostatok parkovacích kapacít, bol tento prístup správny a nevyhnutný,“ pripomenula hovorkyňa Mária Halašková. Tam, kde to situácia umožní a KDI odsúhlasí, parkovanie povolí príslušná dopravná značka. „Takto sú pripravené už zaregulované zóny Stará Ružinka, Dvory I, II, III, V, VI, Háje I, Lúky VI, ku ktorým pribudnú v priebehu roka zvyšné časti oblasti Lúky,“ doplnila.

Hovorca KARLOVEJ VSI Branislav Heldes sa k téme

vyjadril podobne: „Práve preto, že parkovacích miest v dôsledku zákazu parkovania na chodníkoch určite ubudne, sa snažíme presadiť, aby všade tam, kde je to možné, boli vyznačené. Ide o kompromisy, pretože musíme zachovať bezpečnú šírku jazdnej dráhy pre vozidlá, a zároveň myslieť aj na bezpečný pohyb chodcov.“ Mestská časť sa snaží zachovať maximum parkovacích miest, pričom dopravné značenie musí okrem KDI odsúhlasiť aj mesto. „Požadavka mesta zachovať dvojmetrovú šírku chodníka je však v niektorých miestach bez zrušenia parkovania nerealizovateľná,“ dodal.

Takisto v NOVOM MESTE pripravujú projekty organizácie dopravy s častým použitím značky č. 273, ktorá povoľuje parkovať na chodníku. Na otázku, koľko ulíc zjednosmernia, aby z druhého jazdného pruhu vytvorili

parkovacie miesta, sme dostali takúto odpoveď: „Pre parkovanie na chodníkoch v tejto chvíli neplánujeme zjednosmerňovať ulice, ktoré sú teraz obojsmerné.“ Samospráva predpokladá, že nový zákon v prvom rade zlepší podmienky pre chodcov a všetkých, ktorí potrebujú viac priestoru na chodníkoch. Snaží sa o maximalizáciu počtu legálnych parkovacích miest, ktoré budú v súlade s technickými normami a nebudú ohrozovať chodcov.

Zástupca starostu v DÚBRAVKE Marián Bohunský pripomenul, že okrem novely cestného zákona riešili zároveň celomestský PAAS. „Projekty na PAAS už boli pred finišom, no po prijatí novely sme museli pristúpiť k ich preprojektovaniu a zahrnúť do nich aj opatrenia týkajúce sa parkovania na chodníkoch, čo nás stálo nemalo času,“ konštatoval s tým, že záujmom mestskej časti bolo zachovať čo najviac parkovacích miest. „V projektoch sme hľadali riešenia, aby sme čo najviac vychádzali v ústrety všetkým občanom - teda chodcom, motoristom či bicyklistom, zároveň dodržiavali bezpečnosť ľudí a všetky právne predpisy,“ spresnil. Pripustil tiež, že niektoré úseky ulíc zrejme zjednosmernia. (bn)

Foto: bn
Viac na www.banoviny.sk

Vyskúšali ste?

STARÉ MESTO

Cyklotrasa na Blumenštálskej ulici v Starom Meste je hotová už niekoľko týždňov. Už ste ju vyskúšali?

Mestská časť otvorila posledný úsek od križovatky s Bernolákovou ulicou po Legionársku ešte v júli. Cyklotrasa má dĺžku viac ako 930 metrov, náklady u externých zdrojov dosiahli takmer 685-tisíc eur. Financie sa použili na vytvorenie nových úsekov, stojanov na bicykle či špeciálnej elektro nabíjačky na bicykle aj kolobežky. (TASR)

Rátajú aj so seniormi

DÚBRAVKA

Projekt, vďaka ktorému má v Dúbravke pribudnúť 907 bytov, je v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA).

Vzniknúť má päť blokov, z toho sú štyri bytové domy a jeden bytový dom so seniorcentrom, návrh ráta aj s materskou školou. Riešené územie je ohraničené Agátovou ulicou, železničnou traťou a priemyselným areálom. Predpokladaný termín začatia výstavby je v roku 2026 a ukončenie v roku 2031. (TASR)

Bude ako nový

PETRŽALKA

Rekonštrukcia mosta vedúceho ponad Chorvátske rameno k Univerzitnej nemocnici sv. Cyrila a Metoda má byť hotová do 15. septembra.

Oprava zahŕňa odstránenie konštrukčných vrstiev vozovky aj chodníkov, výmenu izolácie a realizáciu nových vrstiev cesty i chodníkov. Osadia sa tiež nové dilatčné závery na moste, opravujú rubniky a povrchy vonkajších rím. (TASR)

ART INVEST
OBRAZY NAJLEPŠIE PREDÁTE V AUKCII
Žiadne poplatky
Galéria Art Invest
Dobrovičova 7, Bratislava
Info: 0905 659 148
www.artinvest.sk

Mlyn Klepáč je zachránený

NOVÉ MESTO

Dlhoročný boj dôchodcu Viliama Sedlára a skupiny okolo podnikateľa Michala Dragašiča o mlyn Klepáč na Železnej studničke má nečakané rozuzlenie.

Ako informoval portál sme.sk, v auguste sa mala uskutočniť dražba mlynu, no nestalo sa tak. „Objavil sa totiž nový záujemca, ktorý objekt od dôchodcu odkupuje. Mlyn chce využívať podľa pôvodných predstáv manželov Sedlárovcov,“ uviedol portál. Spor medzi dnes už 94-ročným dôchodcom Sedlárom a skupinou podnikateľa Dragašiča sa ťahal od roku 2009. Spolu najskôr tvorili občianske združenie s cieľom rekonštrukcie objektu, no dostali sa do majetkových sporov, ktoré mali vyvrcholiť dražbou. Ako pre sme.sk prezradil Sedlár, v stredu 16. augusta došlo k predaju celého objektu. Novým majiteľom je známy podnikateľ a politik Alojz Hlina s manželkou. (ms)

Kedy otvoria?

RUŽINOV

Centrum opätovného využitia KOLO, ktoré v máji zasiahol požiar, by mohli opäť otvoriť na jeseň.

Závisieť to však bude od priebehu rekonštrukcie zasiahnutých priestorov. Pokiaľ nebude KOLO opäť otvorené, môžete nepotrebné, ale stále funkčné a použiteľné veci nosiť na dočasné zberné miesta zriadené na Pestovateľskej ulici či v Sklade Stará Vajnorská. (TASR)

Nevyhadzujte knihy darujte ich nám
Kontakt: 0907 701786

Kritický stav mosta mesto zatiaľ len monitoruje

Stavebno-technický stav mosta vyhodnotila diagnostika ako veľmi zlý, potrebuje rekonštrukciu.

VRAKUŇA

Nielen Most SNP, ale takisto most na Hradskej vo Vrakuni si žiada urýchlenú opravu. Komplexná prehliadka potvrdila, že jeho stavebno-technický stav je v stupni VI, teda kritický, rekonštrukcia však zatiaľ nie je v pláne.

Bežní Vrakunčania už dlho upozorňovali napríklad na poškodený povrch mosta pre autá i peších či na hrdzavé zábradlie, a starosta mestskej časti Martin Kuruc konštatuje: „Z nášho laického pohľadu, keď prechádzame cez most alebo sme pod ním, sa javí, že by bolo vhodné, keby sa na jeho technický stav pozrel odborník.“

Zároveň pripomína, že most na Hradskej nie je v správe mestskej časti, ale mesta. Je teda plne v kompetencii magistrátu, ako sa rozhodne a či pristúpi k čiastočnej alebo plnej rekonštrukcii mostného objektu. „V prípade, že by sa most v rámci rekonštrukcie uzavrel, pre Vrakunu to bude veľký problém. Je totiž jedinou spojnicou, ktorá spája cez Hradskú Vrakunu s Ružinovom. Ďalšia je potom už len Gagarinova ulica, ktorá spája Podunajské Biskupice s Ružinovom, teda cez Podunajské Biskupice aj Vrakunu,“ podotýka starosta Kuruc. Most na Hradskej prešiel komplexnou prehliadkou

v roku 2022 a jeho stavebno-technický stav vyhodnotili znalci až na stupeň VI, teda ako veľmi zlý.

Po VI. stupni nasleduje VII. stupeň, čo už predstavuje havarijný stav mosta, vyžadujúci si okamžitú opravu. O tom, v akom rozsahu a za akých podmienok by sa vrakunský most opravoval, by síce vedeli viac povedať odborníci na dopravnom inšpektoráte, zatiaľ je však táto otázka predčasná. „Krajský dopravný inšpektorát v Bratislave nemá žiadnu vedomosť o plánovanej rekonštrukcii mosta na Hradskej vo Vrakuni,“ potvrdila hovorkyňa Krajského riaditeľstva Policajného zboru Silvia Šimková.

Mesto síce vie o kritickom stave mosta, ale o oprave zatiaľ nehovorí. „Stav mosta monitorujeme a podľa finančných možností mesta pristúpime k jeho rekonštrukcii,“ vyjadril sa hovorca magistrátu Peter Bubla. Odborník na mosty a tunely Alojz Vodanský, ktorý „zazil“ veľa mostných objektov, na základe dlhoročných skúseností tvrdí: „Keďže viem, ako sa robí diagnostika na mostoch, tak ten, ktorý je vyhodnotený šiestym stupňom, môže byť reálne ešte

v horšom stave. Už v šiestom stupni sa preto neraz rozhoduje o tom, či nie je lepšie most zbúrať.“ Podobné konštatovanie nájdeme aj v správe Najvyššieho kontrolného úradu z augusta 2021: „Základom správnej starostlivosti o most je kvalitná diagnostika, následná údržba a systematická obnova. Kvôli nedostatočnej starostlivosti správcov sa vy-

skytli prípady, keď v dôsledku zanedbanej diagnostiky došlo k poškodeniu mosta, hoci oficiálne bol deklarovaný v IV. či V. stupni...“ Dlhú odkladať opravu sa môže vypomstíť aj v prípade mosta vo Vrakuni. Podľa Alojza Vodanského zaradenie do šiesteho stupňa vôbec neznamená, že by sme mohli byť pokojní. (ac)

Foto: Marián Dekan

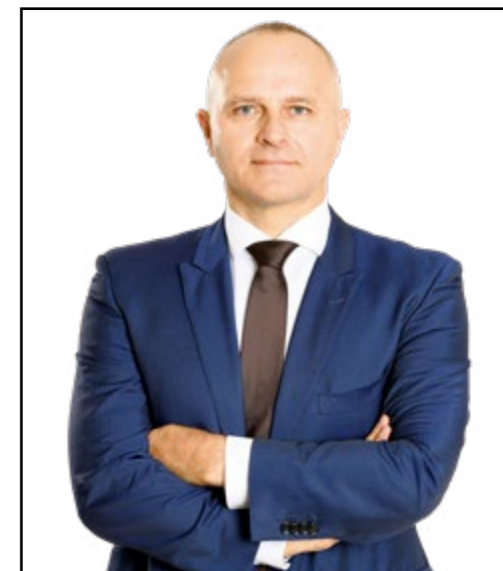
Kedy sa dočká opravy Most SNP?

Magistrát ešte vlni v lete informoval, že podniká všetky kroky, aby sa čím skôr mohlo začať s opravou Mosta SNP, kde sú na niektorých miestach porušené pozdĺžne zvary nosníkov. Či sa však začne s prácami v tomto roku, ako bolo v pláne, nevieme. „Po vykonaní mimoriadnej prehliadky na Moste SNP a v spolupráci s STU bol vypracovaný technologický postup pri oprave zvarov mostovky. Aktuálne pripravujeme verejné obstarávanie na zhotoviteľa opravy. Bude závisieť od dĺžky obstarávania. Následne pristúpime k samotnej oprave,“ informoval nás hovorca mesta Peter Bubla.

Rýchlosť na moste, ktorý je tiež zaradený do stavebno-technického stavu VI, znížili v súvislosti s plánovanou opravou zo 60 km/h na 50 km/h, nie každý vodič ju však dodržiava.

Simplea učí ľudí správne rozhodovať o svojich peniazoch

Novým riaditeľom finančno-poradenskej spoločnosti Simplea je od mája tohto roku skúsený obchodný expert TIBOR BOŤÁNEK. V oblasti financií pôsobí takmer dvadsať rokov, pracoval vo vedení spoločností Allianz aj Metlife a tvrdí, že služba, ktorú ľuďom ponúka Simplea, je v rámci stredoeurópskeho priestoru unikátna. Práve to ho presvedčilo prijať nový riaditeľský post.

Tibor Boťánek

Simplea, ktorá je dcérou českej finančnej skupiny Partners, úspešne pôsobí na Slovensku už tretí rok. Mení sa niečo vašim príchodom?

Stratégiu máme nastavenú jasne, takže mám v podstate niekoľko úloh, ktoré považujem za zásadné. Predovšetkým doladiť niektoré štandardizované procesy na inak veľmi dobre fungujúcej centrále na aktuálne potreby. Ďalej je to vyladovať komunikáciu smerom k našej obchodnej službe, obchodným partnerom a k tým najdôležitejším – našim klientom. Snažíme sa vytvárať vlastné moderné riešenia - preto vznikli napr. investičné fondy Simplea Investície, ďalej poisťovňa Simplea, ktorá z určitého hľadiska je najatraktívnejšia na trhu. Aj preto materská česká finančná skupina pripravuje projekt vlastnej poradenskej banky, čo je úplný unikát.

Počíta sa tiež so Slovenskom?

Áno, počíta. V súčasnosti Partners splnili podľa Českej národnej banky všetky podmienky na získanie bankovej licencie, realizujú sa všetky súvisiace technické kroky a v septembri očakávame vydanie tohto rozhodnutia. Akonáhle sa banka rozbehne v Česku, začneme plánovať jej otvorenie aj na Slovensku.

Bude iná ako komerčné banky, ktoré poznáme dnes?

Banka bude „Mobile Only“. Ľuďom ponúkne špičkovú mobilnú aplikáciu, v ktorej si klient dokáže obhospodarovať svoje financie veľmi jednoducho a intuitívne. Nejde len o „ďalšiu banku“ v mobile, ale o finančnú aplikáciu pre správu všetkých finančných produktov a poradenských nástrojov. Zároveň ale bude využívať pobočkovú sieť Simplea Point, ľudia si teda budú môcť vyriešiť všetky svoje financie pod jednou strechou v pohodlí pobočky.

Hovoríte, že vaše služby sú unikátne – v čom?

Na rozdiel od jednej ponuky, ako to bežne banky či poisťovne často robia, si u nás vždy môžete vybrať spomedzi rôznych produktov bánk a poisťovní na trhu ten najvhodnejší, viete si ich porovnať. Naši odborníci vám zároveň pripravujú finančný plán podľa vašej aktuálnej situácie a ak sa u vás niečo zmení, upravia ho tak, aby vám čo najviac vyhovoval. Jednoducho, u nás dostanete také komplexné služby, združené pod jednu strechu, aké inde nie.

Priority Simplea sú teda jasné, a čo vaša osobná misia?

Môže to znieť trochu nadnesene, no moja misia je

pomáhať ľuďom priniesť pochopenie, ako fungujú peniaze a ako s nimi narábať. Ako sa správne zabezpečiť, ako zhodnocovať majetok či ako nerobiť zásadné chyby. Aby boli peniaze hlavne pozitívnu energiou, ktorá má priniesť človeku slobodu a pohodu, a nie starosti. Jednoducho, budovať svet o niečo lepší a zrozumiteľnejší, a taktiež talentovaným spolupracovníkom dať príležitosť. To ma baví.

Simplea má aj vlastnú poisťovňu. Kde vidíte toto spojenie ako prínos pre klienta?

Prínosy sú významné, pretože sme moderná a v podstate digitálna novo vybudovaná poisťovňa, ktorá funguje inak ako tradičné „veľké“ poisťovne. Simplea má jednoduché a zrozumiteľné pravidlá pre klienta. Uvediem príklad. Pri veľkých hráčoch na trhu sa do cien poisťiek musia premietnuť okrem iného aj všetky mzdové náklady, a zložitý systém potrebuje veľký aparát aj niekoľko sto ľudí, ktorý už nič stojí. Poisťovňa Simplea je moderná, pružná, digitálna, na cloudoch, od začiatku sa nerátalo so zložitými procesmi, s papierovaním, atď., a teda stačí zopár desiatok zamestnancov na obsluhu dvoch krajín. To vo finále znamená, že za porovnateľné poistenie ako od tradičnej poisťovne zaplatíte v Simplea často o 40 až 50 % menej, a to pri rovnakej kvalite. Keď som kedysi videl tieto čísla, pochopil som, že Simplea má skvelú budúcnosť, že už prišla iná doba.

V pláne má aj poistenie na odkázanosť. O čo ide?

Toto poistenie má pomôcť rodičom našich klientov v prípade, že raz budú odkázaní na pomoc iných, pre chorobu alebo vysoký vek. Kvalitné sociálne služby pre seniorov nie sú lacný špás, nie každý si ich dokáže zaplatiť, no poistenie na odkázanosť zabezpečí, aby bolo o nevládných rodičov dobre postarané. Naša materská firma Partners v Česku dokonca plánuje budovať vlastné zariadenia pre seniorov, ktoré by mohli po čase prísť aj k nám na Slovensko.

Veľká časť sprostredkovateľského biznisu sa odohráva v kaviarňach, niekedy dokonca po telefóne, Simplea stavila na kamenné franšízové pobočky. Aj v tom ste iní.

Fakt je, že na Slovensku okrem nás nenájdete poradenstvo poskytované prostredníctvom franšízových pobočiek. Kamenná pobočka (a budúca banka) môže byť pre klienta určite dôveryhodnejšia,

zažil som prípady, keď klientov sprostredkovateľ skončil, telefón už mu nikto nebral, klient nevedel, na koho sa obrátiť. Pobočka Simplea point je úplne iný príbeh, náš klient má záruku, že bude vždy profesionálne obslužený, vie, kam sa vrátiť, pričom staviame na dlhodobej starostlivosti o klienta. V Česku to takto funguje už 10 rokov. Mimočodom, otvoriť kamennú pobočku franšizanta niečo stojí a určite si nechce pokaziť ani svoje meno, je to jeho firma, takže postoj k spokojnosti klientov je zásadná vec.

Franšízing sa u nás spája hlavne s rýchlym obchádzaním či značkovými predajňami. Ako to je v prípade finančných služieb?

V podstate veľmi podobne. To znamená, že si spolupracovník kúpi kompletný brand. Dostane technológiu, značku, marketing, vzdelanie aj podporu. Potom buduje svoju vlastnú pobočku. Rozhodne sa teda, že chce mať svoju vlastnú „banku“ a vyberie si miesto, ktoré je atraktívne, a má svoje sídlo. V tomto modeli má v meste alebo štvrti svoju ako by banku. Nie je to o raste štruktúry či MLM, ako to poznáme, je to o reprezentatívnom mieste, kde ľudia budú chodiť po finančnej poradenstvo, ako dnes chodia napríklad do poisťovne alebo banky. U nás to bude všetko v jednom, je to unikátny model, ktorý na Slovensku ešte veľmi nepoznáme. Navyše, takáto pobočka je dediteľná, má svoj kmeň klientov, alebo ju možno predať. V Česku tento model už úspešne funguje. A zdá sa, že sa ujal aj na Slovensku. V týchto dňoch sme otvorili už trinásť pobočiek a do konca roka by sme ich chceli mať 27. Samozrejme, budeme ďalej pokračovať. K tomu máme približne aj 200 našich poradcov, pričom počet záujemcov neustále rastie.

Kde vás Bratislavčan nájde?

Konkrétne v Bratislave máme zatiaľ otvorené štyri Simplea Pointy - jednu v Karlovej Vsi na Nám. Sv. Františka, dve v Ružinovom (na Prievozskej a Mierovej ulici) a jednu v Novom Meste na Račianskej ulici. Ešte tento rok však pribudnú ďalšie štyri – na Blumentálskej, Záhradníckej, Lužnej a Vrakunskej. ■

Na zónu PAAS si ešte počkajú

DÚBRAVKA

Prvá zóna regulovaného parkovania PAAS sa má zaviesť v Dúbravke až v roku 2024. Týka sa oblastí Záluhy - východ.

Lokalita je ohraničená ulicami Harmincova, M. Sch. Trnavského a J. Alexyho. Spustenie zóny plánovane v hlavnom meste, spustili začiatkom minulého roka v prvých troch zónach - Tehelné pole v Novom Meste, Dvory IV v Petržalke a Krasňany v Rači. Neskôr pribudli postupne ďalšie zóny, najnovšie na Bielom križi v Novom Meste a v Klingerovej kolónii v Ružinove. (TASR)

Pri Železnej studničke sa bude stavať

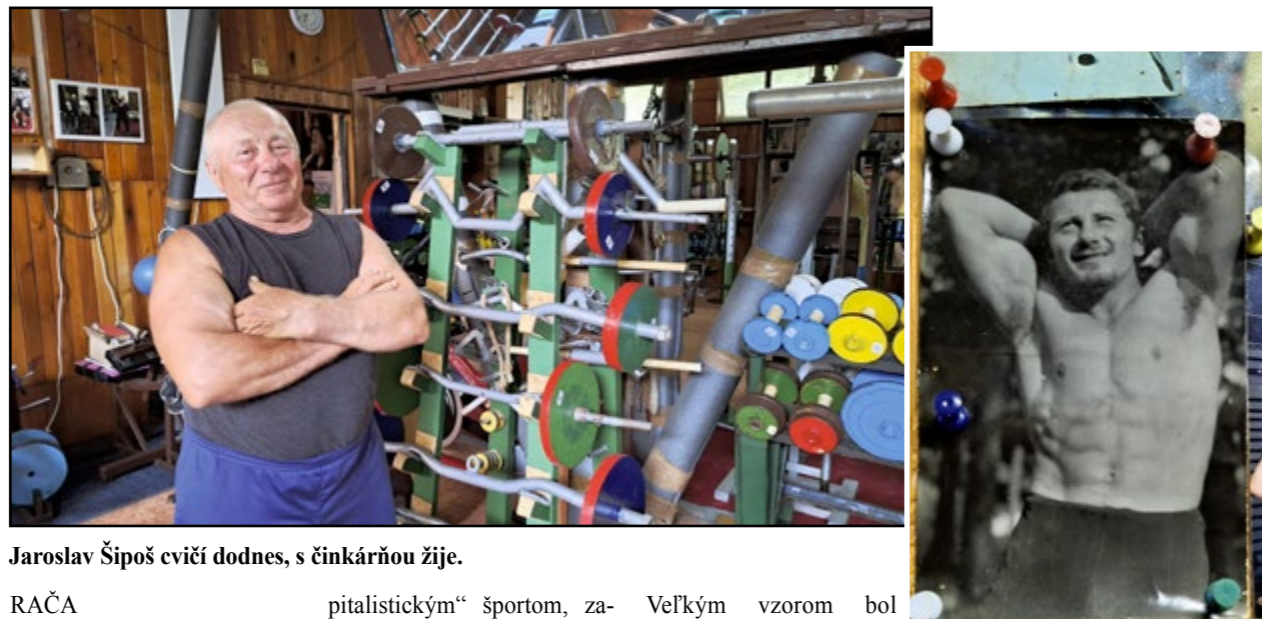
BRATISLAVA

V lukratívnej lokalite neďaleko Železnej studničky by mal vyrásť hotelový komplex a bytový dom.

Vyplyva to zo zámeru predloženého na posudzovanie vplyvov na životné prostredie (EIA), za ktorým stoja spoločnosti PŽS a Projekt Železná Studienka. Plánovaná výstavba je ohraničená ulicami Cesta na Červený most, K Železnej studničke a objektmi Centra vedecko-technických informácií SR a budovou v správe ministerstva dopravy. Cieľom podľa predloženého zámeru je revitalizácia plochy súčasného „brownfieldu“ - bývalého logistického a výrobného areálu na nový mestský blok. Pred plánovanou výstavbou bude potrebné zbúrať niekoľko objektov. Predpokladaný termín začatia výstavby je v roku 2025 a ukončenia o dva roky neskôr. Investičné náklady sú približne 45 miliónov eur. (TASR)

WWW.BRATISLAVSKENOVINY.SK

Posilňovňa, akú len tak nenájdete – tréner Jaro ju zmajstroval pred 33 rokmi sám, vlastnými rukami

Jaroslav Šipoš cvičí dodnes, s činkárňou žije.

RAČA

„Viaceri mi hovorili, Jaro, ty máš vôľu ako Schwarzenegger, možno aj väčšiu,“ pripomína JAROSLAV ŠIPOŠ. Vďaka nej dokázal pred 33 rokmi vybudovať v Rači vlastnú posilňovňu, jednu z najstarších u nás, aj činky a stroje si vyrobil sám, ručne. A opäť vďaka nepoddajnosti energický 75-ročný tréner dodnes cvičí deň čo deň a k zdravej ceste vedie ďalej.

Posilňovňu pri detskom ihrisku na Gelnickej ulici sme našli ľahko, miestni ľudia nás navigovali presne. Po piatej popoludní už bolo vnútri plno, činky v ruke mal aj tréner Jaro, a to pracoval od rána v záhrade, ktorá mu tiež dá zabráť. „Do záhrady zájdem každý deň, dva kilometre pešo tam, dva naspäť. A v záhrade chodím päť hodín s hadicou a krhliami plnými vody, aby som popolieval, moje nohy to už cítia,“ priznáva, ale nepoľaví. Od detstva ho trápi reumatická horúčka, pre ktorú mu lekári zakázali cvičiť, nevzali ho neskôr ani na vojenčinu a najnovšie ho poriadne potrápila korona, ale... „Nie je taký blbec, ktorý by ma zaskočil,“ hovorí Jaroslav Šipoš. Šport je jeho vášňou, nevzdal sa ho a urobil dobre. S kulturistikou, kedysi „ka-

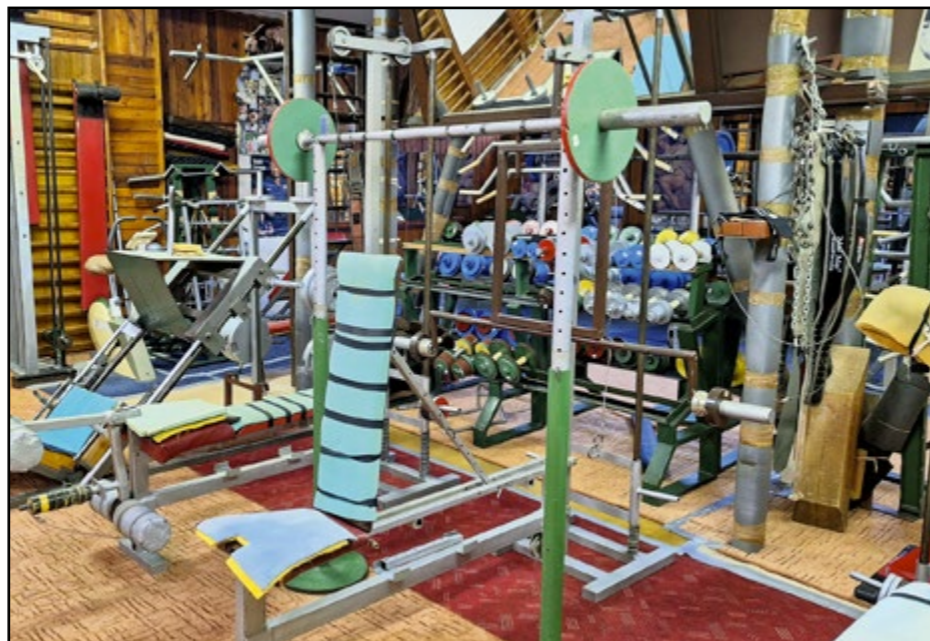
pitalistickým“ športom, začínal ako pätnásťročný spolu s mladším bratom. „Obaja sme boli zdatní, hrávali sme futbal aj hokej, ale nevedeli sme, čo znamená cvičiť s činkami, budovať svaly,“ spomína. Cvičili pod vedením Igora Partla, telocvikára telom i dušou, ktorý bol vraj pre dospievajúcich chlapcov takmer ako otec. Dostali od neho tie správne rady do života. „Nikdy som nepil alkohol ani nefajčil, ani nerobil také hlúposti ako užívanie anabolík. Od začiatku mi bolo jasné, že nikdy nie,“ zdôrazňuje.

Veľkým vzorom bol preňho Arnold Schwarzenegger, jeho plagát zavesil aj v posilňovni. „Môj obdiv k Schwarzovi sa však skončil v momente, keď som zistil, že berie 'bobule'. Ja cvičím pre radosť a dobrý pocit, kulturistika je pre mňa cesta, ako si udržať kondíciu a zdravie aj vo vyššom veku. To je dôležité, nie svaly vybudované vďaka chémii. Keby som dotyčnému zobral tie cukríčky, za týždeň by upadol,“ podotýka skúsený tréner.

K čistému športu vedie i partiu nadšencov, ktorí k nemu

Na nástenke má tréner Jaro aj svoju fotku z roku 1974.

chodia. Vysvetľuje, že pri cvičení je dôležitá pravidelnosť, a tiež vôľa: „Keď získate vôľu, tak už záleží len na dobrom vedení. A keď je dobré vedenie, sú výsledky. Dá sa k nim dopracovať aj bez chemických hovoradín.“ Rád pripomína, že vybuvoval klasickú posilňovňu pre bežných ľudí, nie frajerov, ktorí si vo fitku sadnú na pekný stroj - odfoťte ma. Nerobí to pre biznis, naopak, menej skúseným ochotne zostaví

Všetky činky a posilňovacie stroje vyrobil Jaroslav ručne.

DOBRÁ SPRÁVA

Medveď Félix bude mať väčší výbeh

KARLOVA VES

Priam legendárnym obyvateľom našej zoo je medveď Félix, ktorý dlhé roky žije v nevyhovujúcom betónovom výbehu z roku 1960. O jeho presťahovaní sa hovorí roky, teraz prichádza k zmene.

Dnes už 28-ročný Félix bude mať čoskoro k dispozícii nový priestor. Nebudú ho sťahovať, jeho súčasný domov sa však rozšíri o výbeh v susedstve. „Práce na rozšírení výbehu pre nášho medveďa hnedého sú v pl-

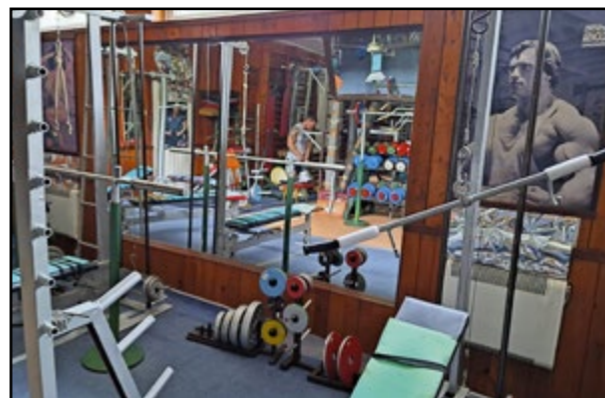
nom prúde. Priestor, ktorý pred časom obývali kozy domáce holandské, je už vyčistený a hoci boli pre daždivé počasie práce dočasne prerušené, pokračujeme ďalej,“ priblížila zoo na sociálnej sieti.

Dlhoročný obyvateľ zoo tak má získať prírodný priestor, ktorý rozšíri jeho súčasnú ubikáciu, no nebude potrebné usťahovať ho kvôli presunu na iné miesto. „Félix je pomerne bojzlivý jedinec a každú zmenu vo svojom obydli kontroluje. Pokiaľ

podľa neho nie je všetko v poriadku, odmieta opustiť svoj brloh. Presun na úplne nové miesto by, podľa našich zoológov a chovateľov, mohol byť pre neho šokom s následnými zdravotnými problémami,“ uviedla zoo s tým, že Félix je vo výbernej zdravotnej kondícii.

O vybudovaní úplne nového výbehu pre Félixu sa hovorilo roky. Ešte v januári 2022, keď záhradu dočasne viedol známy zoológ Tomáš Hulík, avizovali začiatok prác na výbehu ešte v priebehu roka. Nový výbeh mal byť veľký ako dve futbalové ihriská. Vo februári 2023 bolo všetko inak, staronová a dnes už opäť bývalá riaditeľka zoo Júlia Hanuliaková oznámila, že vybudovanie nového výbehu nie je v silách záhrady. Rozhodli sa preto Félixu presťahovať do dovtedajšieho výbehu pre vlkov (tie mali presťahovať), čo malo byť rýchle a oveľa menej nákladné riešenie. Malo sa tak stať ešte v máji, no nestalo sa a Félix je dodnes vo výbehu, kde žije odjakživa. (ms)

Foto: Tomáš Hulík/ZOO Bratislava

Na stene nechýba ani plagát Schwarzeneggera, i keď už dávno nie je vzorom.

šom učilišti viedol aj kultúrnický krúžok. „Riaditeľ ma vychvaľoval do neba, lebo dievčatá pod mojim vedením vyhrali celoštátnu súťaž,“ spomína s úsmevom. S dekami si rozumel, no vedel byť i prísny, koho prichytil pri fajčení, tomu nakázal urobiť dvesto drepov – až niekde okolo sedemdesiatky zvyšok odpustil.

Skvelé vzťahy sú tiež v posilňovni, kde si všetci tykajú, ale zároveň sa rešpektujú. „Sme ako jedna rodina. Už som s tým chcel skončiť, ale nedá mi, napokon, cvičiť doma nie je ono. Aj chalania ma tu držia, pýtajú sa – kam by sme potom chodili? S činárňou žijem a priznávam, som fanatik. Bohužiaľ. Ale to ma naplňa.“ (ac)

Foto: ac

Viac foto na www.banoviny.sk

KRAJ
Moderné slovenské POTRAVINY

OTVÁRACIE HODINY
PONDELOK - PIATOK
6:00 - 20:00
SOBOTA - NEDEĽA
7:00 - 19:00

OTVÁRAME PRE VÁS INÉ POTRAVINY
NOVÉ APOLLO BUSINESS CENTER
Prievozská 2, Bratislava

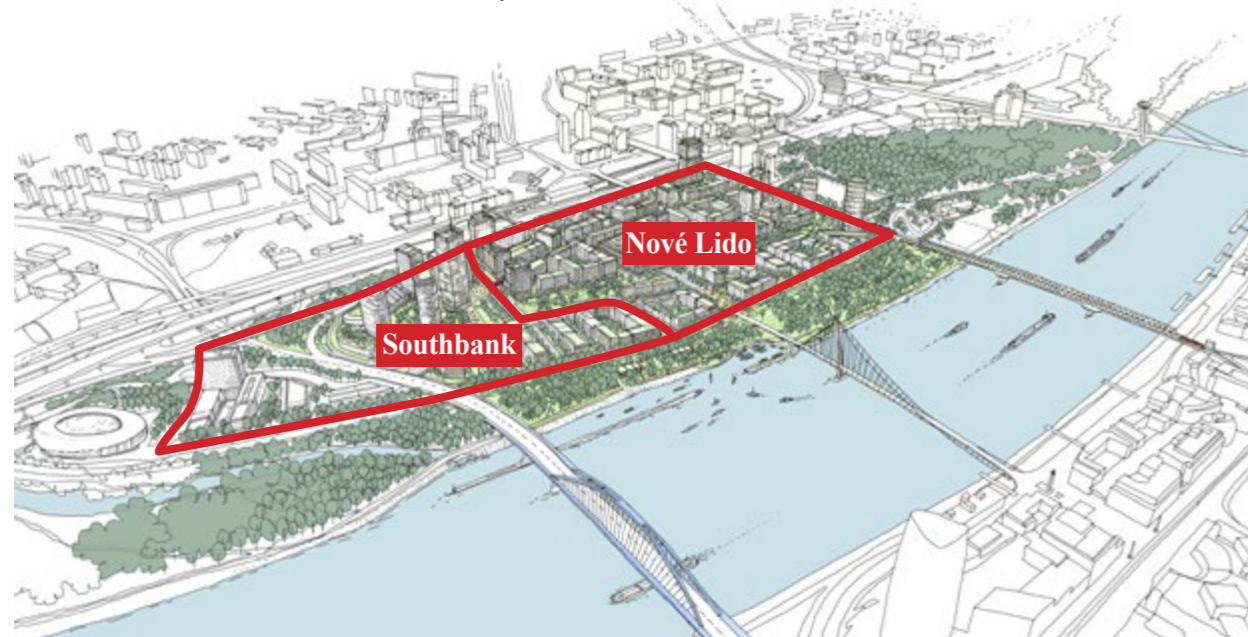
OTVÁRAME
7. 9. 2023

www.krajpotravin.sk

@kraj_potravin | krajpotravin

Ak si myslíte, že mesto chce zmeniť územný plán Bratislavy na pravom brehu Dunaja oproti Eurovea kvôli tomu, aby sa tam mohla začať výstavba, vedzte, že s tou už ráta aj ten aktuálny. Celomestské centrum Petržalka (CMC), dnes známe skôr ako Nové Lido, je v pláne už niekoľko desaťročí. Tak prečo je nutné aktualizovať územný plán?

Obojbrežné centrum mesta nie je novinka. Plánuje sa už roky

Mesto začiatkom augusta zorganizovalo verejnú prezentáciu týkajúcu sa Zmien a doplnkov 10 (ZaD 10) Územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy. Týka sa

DNES

Podľa štúdie športovo-rekreačnej zóny Lido sa zrušia brehy plné lomového kameňa a nahradia štrkovou plážou s prirodzeným prístupom do vody. Za plážou vznikne neformálny organický mestský park.

územnia medzi Starým mostom, Einsteinovou ulicou a Prístavným mostom. Časť územia od Starého mostu tvorí Nové Lido od JTRE, okolo mosta Apollo je v pláne Southbank od Penta Real Estate. Vzniknúť tu má nová mestská štvrť s nábrežným parkom pri rieke. Čo je na tomto území aktuálne dnes? Keď idete z Petržalky po hrádzi a pred Starým mostom sa pozriete napravo, vidíte les v záplavovom území. V prvom okamihu máte pocit, že je taký hustý, že sa k Dunaju ani nedostanete. Ľudia si však cestu nájdu, je tu množstvo širších či užších chodníčkov, ktoré medzi Starým mostom a Apollom vedú až k rieke. Nájdate tu niekoľko divokých ohnísk, štúdia športovo-rekreačnej zóny Lido však neklame, keď tvrdí, že územie je dnes prevažne zanedbaným zeleným priestorom. Previezli sme sa tade na bicykli. Poskytuje nové, neopzerané pohľady na Bratislavu, večer to môže byť zážitok, ale zrejme málokto sa naň odváži. Aj cez deň sme tu stretli len pár osamotených ľudí, v hustom lese tak nemáte príliš veľký pocit

Funkcie bývania sa orientujú skôr k nábrežiu, občianska vybavenosť je v celom území, pri Einsteinovej a pri diaľnici D1 dominujú pracovné príležitosti a administratíva. Architektka Miroslava Argalášová uviedla, že doprava by sa mala od Einsteinovej smerom k nábrežiu „strácať“.

pohody. Dunaj je neprístupný, nie sú tu miesta, kde by ste si radi posedeli, lodenice sú oddelené plotom. Podľa štúdie v budúcnosti nebudú vytvárať uzatvorený areál oplotený po celom obvode. „Budú otvorené v smere k rieke a ich umiestnenie bude v maximálnej možnej miere umožňovať prístup verejnosti k Dunaju,“ citujeme štúdiu, na ktorej spolupracovali aj samotní vodáci. Podľa nej sa odstránia lomové kamene na brehu, za plážou vznikne neformálny organický mestský park. „Pozemky medzi riekou a hrádzou na nábreží Dunaja naďalej ostávajú vo vlastníctve mesta, resp. štátu a sú súčasťou Bratislavského dunajského parku, ktorého štúdiu pred časom vytvoril Metropolitný inštitút Bratislavy. Všetok priestor na nábreží zostáva prístupný verejnosti a žiaden súkromný prístav pre jachty ani náhodou nehrozí,“ vyjadril sa primátor Matúš Vallo k téme CMC na svojej facebookovej stránke.

Naľavo od hrádzky je bývalý priemyselný areál. Hneď pri Einsteinovej funguje spoločnosť, ktorá recykluje drevný odpad, nájdate tu parkovisko, ktoré si prenajíma mestská časť kvôli vrakom a odtiahnutým vozidlám, autoservis, pred rokom otvorenú komunitnú záhradu a lesnú škôlku developera, ale aj Elyzejský lesík. „Elyzejský lesík je vo vlastníctve developera a leží v ploche, ktorá podľa zmien a doplnkov územného plánu bude parkom. Ak dendrológia preukáže, že sú v ňom naozaj hodnotné stromy, bude sa môcť zakomponovať do tohto parku,“ uviedol v príspevku primátor.

Čo môže a robí magistrát
Mnohí by na území CMC chceli vidieť maximálne park. Problém je, že hoci tam mesto vlastní nejaké pozemky, väčšinu majú developeri, ktorí ich kupovali ako stavebné a už 15 rokov na nich pripravujú výstavbu podľa platného územného plánu. Nie je v možnostiach mesta odkúpiť

DNES

ich spolu s náhradou investícií, ktoré už do projektu developeri vložili. Je však v možnostiach magistrátu upraviť územný plán na svoj obraz. A podľa primátora Matúša Vallo, to aj urobili: „Navrhované zmeny ho (CMC, pozn. red.) urobia oproti súčasne platnému územnému plánu lepším - s lepším prepojením na verejnú dopravu, s väčším podielom zelene, so zachovaním vodáckej komunity a najmä v súlade s modernými princípmi mesta,“ uviedol vo svojom vyjadrení. „Už dnes platný územný plán aj územný plán zóny umožňuje developerom zastavať celé územie ohraničené petržalskou hrádzou, Einsteinovou, Starým mostom a Prístavným mostom. Mesto v súčasnosti pristupuje iba k zmene priestorového usporiadania zástavby v tejto časti, verejnosti známej ako Nové Lido. Oproti súčasne platnému stavu práveže navyšujeme plochy zelene, konkrétne o 32 600 m², čo je nárast o 35,5 %.“

Za návrh zmien sa postavil aj hlavný architekt mesta Bratislava Juraj Šujan. „Predkladaný návrh je z môjho pohľadu v plnom súlade

s princípmi rozvoja kompaktného, polycentrického a funkčne zmiešaného mesta,“ uviedol vo videoprezentácii k Zmenám a doplnkom 10, ktorú nájdete na stránke bratislava.sk.

Z histórie prepojenia brehov
Pravý breh Dunaja oproti Eurovea by mohol byť rovnoprávnou časťou celomestského centra mesta. Už by to nebola Bratislava na jednej strane a Petržalka na druhej strane rieky. Vzniknúť by mohlo obojbrežné centrum. Miroslava Argalášová, architektka zo spoločnosti Compass, čo sú spracovatelia Zmien a Doplnkov 10, vo videoprezentácii uvádza, že touto témou sa zaoberajú odborníci od 2. polovice 20. storočia. „Zaoberali sa tým už v Slovenskej urbanistickej škole... Tieto idey sa premietli aj do riešenia južného obvodu mesta Bratislavy v roku 1966,“ uviedla s tým, že na to nadviazal Stavoprojekt na začiatku 70-tych rokov vo filozofii hlavných urbanistickej koncepcii Petržalky. „Výstavba na tomto území bola naplánovaná aj v Smernom územnom

pláne Bratislavy, ktorý platil do roku 2007.“
Z roku 2006 máme pre toto územie aj územný plán zóny. Lenže odvtedy prešli roky, dokumentáciu bolo potrebné aktualizovať. V roku 2016 došlo k prerokovaniu novej urbanistickej štúdie, ktorá spustila nový proces spracovania zmien a doplnkov. „Dnes nám ide len o to, aby táto štvrť reflektovala moderné prístupy k urbanizmu a prepojenie s ostatnými časťami mesta. Iba z tohto dôvodu teda mesto pristupuje k zmene územného plánu - zmodernizovať urbanizmus zóny, vytvoríť lepšie prepojenia pre peších medzi oboma budúcimi centrami mesta lávkou, no tiež dosiahnuť potrebnú kompaktnosť vo výstavbe,“ uviedol na Facebooku primátor Matúš Vallo. „Zároveň táto developeri, podobne ako ostatní developeri, ktorí vlastní iné pozemky a ktorým sa umožní viac bytovej výstavby, poskytnú mestu bezodplatne nájomné byty a tie rozšíria fond cenovo dostupnejšieho mestského nájomného bývania. V tomto konkrétnom prípade pôjde o cca 100 bytov.“ (in)
Vizualizácie a foto: JTRE, Marián Dekan ■

Centrálne park zostáva v pôvodnej polohe podľa platného územného plánu, bulvár sa v ZaD 10 posúva na sever. Bulvár s električkou v šírke okolo 30 metrov, by mal mať alej stromov, cyklotrasu a, samozrejme, priestor pre chodcov. Verejná doprava počítá v území okrem električky aj s trolejbusovými traťami a autobusovými zastávkami.

Čo sa v územnom pláne mení?

- Podľa architekta Juraja Benetina je v aktuálnom územnom pláne navrhnuté mimobežné námestie oproti Námestiu M. R. Štefánika. Návrh novej polohy centrálneho námestia v jadre územia oproti námestiu M. R. Štefánika a Národnému divadlu v zóne Pribinova spolu s navrhovaným peším mostom prepája hlavné verejné priestory Nového Lida s ľavobrežným novým centrom.
- Aktuálne je v pláne obtokový kanál v inundačnom území (počas povodní zaplavované vodou, pozn. red.), ktorý do značnej miery likviduje biotop lužných lesov. „Kvôli tomu sa v dnešnom územnom pláne nepočítá s rozvojom vodáckych športov v území.“ „Po zmenách sa zelený charakter zachová, pribudne pláž, zachovanie vodáckych športov vrátane lodeníc. Zrušia sa brehy plné lomového kameňa, nahradia štrkovou plážou s prirodzeným prístupom do vody, zachovanie lodeníc a maximálneho množstva zelene,“ uvádza Benetina.
- Do územia nie je v súčasnosti zavedená električka, čiže nosný systém MHD. To je potrebné upraviť. „Možný rozvoj električkového okruhu ďalej na východ a doplnenie nosného dopravného systému o zapojenie železnice.“ Pri Einsteinovej ulici by mal vzniknúť TIOP.
- Zeleň vo vnútornom prostredí. „Aktuálny územný plán navrhuje v tomto prostredí 90-tisíc m² mestskej zelene, v zmenách a doplnkoch je navýšené toto číslo na takmer 125-tisíc m², čo je 35-percentný nárast.“
- Pokiaľ ide o intenzitu využitia územia, návrh počítá s navýšením o cca 30 percent. Minimálne (o 5 percent) sa zväčšuje plocha zastavateľných území. Index podlažných plôch má priemernú hodnotu 2,3 IPP. Pre porovnanie - Jakubák má 2,6 IPP, Chalúpkova 3,9, Pribinova 3,6 IPP, Petržalka 1,7 IPP. Benetina návrh považuje „za primeraný a potrebný pre rozvoj efektívneho kompaktného využívaného centra mesta“.
- Kompaktné blokové mesto. Návrh obsahuje zvýšenie indexu IZP, ktorý „umožňuje vytvoríť nižšiu priemernú podlažnosť a vyššiu zastavanú plochu, užšie ulice, kompaktnější verejné priestory, a tým vytvoríť protiklad k výškovej zástavbe vo väčšine územia Lida oproti downtownu“.

Pripomienky k ZaD 10 možno poslať do 15.9.2023. Štandardnú 30-dňovú lehotu mesto predĺžilo o viac ako dva mesiace.

Na urgent do Borov

LAMAČ

Urgentný príjem v Nemocnici Bory sa od septembra zaradí do pevnej siete. Zo siete zároveň vypadol urgent v nemocnici v Malackách, ktorý skončil 31. augusta.

Súkromná nemocnica v Boroch, ktorá má od septembra poskytovať urgentnú ústavnú starostlivosť aj pre oblasť Záhoria, už predtým avizovala, že je na spustenie urgentu pripravená. Urgentný príjem v Nemocnici Malacky mal pre nedostatok personálu pôvodne skončiť 31. mája. Na jeho predĺženie do konca augusta sa nemocnica dohodla s ministerstvom zdravotníctva v máji. V Nemocnici Malacky bude poskytovanie zdravotnej starostlivosti po ordinálnych hodinách ambulancii zabezpečené prostredníctvom fungovania internej a chirurgickej príjmovej ambulancie, ako aj ambulancie pohotovostnej služby. (TASR)

Fontána nie je kúpalisko

STARÉ MESTO

Kúpanie alebo osviežovanie sa vodou z fontány Družba na Námestí slobody je na vlastné riziko a zodpovednosť. Podľa regionálneho úradu verejného zdravotníctva nespĺňa základné hygienické požiadavky na umelé kúpaliská.

„Obnovená fontána bola skolaudovaná iba na dekoratívno-vizuálne účely,“ uviedla hovorkyňa úradu Katarína Nosálová. Fontány podľa jej slov slúžia ako okrasný prvok, na osvieženie vzduchu, spríjemnenie prostredia či oddychu v dotknutom území. „Nie sú určené na kúpanie sa obyvateľstva,“ ozrejmila. Fontány, ako podotkla, nepodliehajú štátnemu zdravotnému dozoru a voda v nich nie je preverovaná laboratórnymi analýzami úradu. (TASR)

Čo poviete na zelený vnútroblok po revitalizácii?

Pohľad do vnútrobloku v pôvodnom stave.

STARÉ MESTO

Revitalizácia jedného z najzelenších vnútroblokov na Poľskej - Justičnej ulici vyvolala veľkú nespokojnosť už v čase, keď sa s ňou začalo, a mnohí obyvatelia nie sú spokojní ani po jej ukončení. Ako sa premena pozdáva vám?

Ešte vlni v apríli tu dal magistrát vyrúbať viaceré stromy, živé ploty i kriky, čo sa stretlo s veľkou kritikou ľudí, ktorí žijú v danej štvrti. Upozorňovali aj na to, že v prípade tohto projektu chýbala pri plánovaní skutočná participácia. Metropolitný inštitút Bratislavy (MIB) s tvrdením o chýbajúcej participácii nesúhlasil, a zároveň vysvetlil, že nový projekt, práveže obnovuje a ozdravuje zeleň: „Odstraňujeme iba neperspektívne, poškodené alebo choré dreviny, pričom celý tento priestor bol prehustený, tým, že sa v ňom roky nerobili žiadne zásahy. V takomto priestore nemali šancu

ani zdravé stromy ďalej sa rozvíjať.“

Revitalizácia vnútrobloku

Staré lavičky sú preč, pribudli aj nové hracie prvky.

Vnútroblok Poľská - Justičná po revitalizácii.

neďaleko Justičného paláca je dnes už ukončená, aktivisti z iniciatívy Zeleň v meste

však hovoria nie o oživení priestoru, ale o jeho premene na mŕtve miesto. „Životaschopnú zeleň, ktorej chýbala len adekvátna starostlivosť, nahradil sterilný priestor, ktorý na prvý pohľad pripomína detské dopravné ihrisko... pritom patril medzi jedny z mála mimoriadne zazelenaných vnútroblokov v meste s výnimočnou atmosférou,“ uviedli na sociálnej sieti.

Do diskusie sa zapojil aj MIB, ktorý zopakoval, že v rámci obnovy sa odstránili iba neperspektívne, poškodené alebo choré dreviny, identifikované dendrologickým posudkom. „Pribudlo tu oveľa viac inej funkčnej zelene, tak, aby bola udržateľná a zlepšovala mikroklimu,“ uviedol inštitút s tým, že cieľom revitalizácie bolo priniesť tichú a bezpečnú zónu.

Do vnútrobloku sme sa zašli pozrieť i my. Pri porovnaní našich fotografií pred a po je zjavné, že priestor je upravený, zelene však naozaj ubudlo, no nie každý je proti. „Vnútroblok má byť pre deti a obyvateľov bezpečné miesto, nie zarastená džungľa plná psích a mačacích výkalov,“ uviedol v spomínanej diskusii napríklad Jaroslav. Nám zase ľudia z okolia tvrdili, že viac ich mrzí, že od ukončenia revitalizácie sa o toto miesto už nik nestaral, celé týždne od ukončenia prác neprišli ani pokosiť... (bn)

Foto: Marián Dekan

FOLK EXPO SLOVAKIA 2023

8.-9. SEPTEMBER RUSOVCE

Výstavy
Workshopy
Koncerty
Medzinárodné sympóziom

MEZINÁRODNÝ FESTIVAL TRADIČNÉHO BÁBKOVÉHO DIVADLA

22.-23. SEPTEMBER

AREÁL SLUK RUSOVCE

Mr. Punch (UK)
Pulcinella (I)
Polichinelle (F)
Kaspárek (CZ)
Gašparko (SK)

3 TOP novinky v Demänová Rezort

V Demänová Rezort je stále niečo nové. Preto sme si pre vás pripravili prehľad 3 + 1 TOP noviniek z tohto zážitkového rezortu, ktoré vás určite potešia. Pozor, tá posledná vám dokonca pomôže ušetriť!

1. Demänovský Express

Horúcou novinkou je rezortný vláčik s výstižným názvom Demänovský Express. Rušňovodič vás rád zvezie na raňajky či večeru, alebo si spoločne užijete jazdu okolo rezortu. Celý okruh trvá približne pätnásť minút a ponúkne vám krásne pohľady na areál rezortu. Dokonca si z jazdy odnesiete aj suveníry – peknú vstupenku ako vystrihnutú z polárneho expresu!

2. Kolotoče

Máte doma malých čertíkov, ktorí neobedia? Zaručeným liekom proti núde sú okrem iného aj nové kolotoče, dokonca je ich až päť! Od malých farebných jednorozcov pre najmenšie detičky až po adrenalínovejšiu loďku pre vyššie ročníky, to všetko si môžu vyskúšať a užiť.

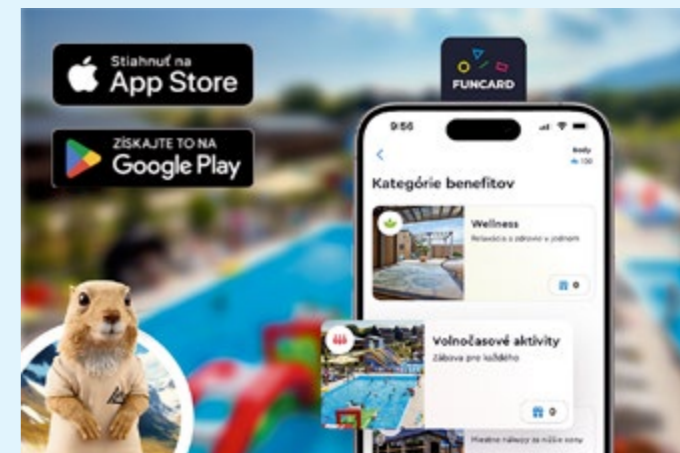

3. Letný tubing

Mnohí z vás už stihli vyskúšať cez zimu lyžiarsky svah priamo pod oknami apartmánu. Ako sa však využíva cez leto? No predsa ako tubingová dráha! Nekonečná zábava vás čaká na troch dráhach s rôznymi dĺžkami a prevýšením. Jednoducho, zoberiete si veľké nafukovacie koleso, vybehnete na vrch a hurá dole.

BONUS: Ušetríte na zážitkovej dovolenke s vernostnou aplikáciou FunCard

V Demänová Rezort nedávno spustili vlastnú benefičnú vernostnú aplikáciu FunCard. Stiahnutím aplikácie si otvárate dvere nielen do sveta benefitov a výhod, ale dostanete sa tiež k tajným ponukám, výzvam či hrám, vďaka ktorým zbierate body a trofeje. Novo registrovaný užívateľ teraz automaticky získava bronzovú úroveň s 5-percentnou zľavou na ubytovanie. Viac informácií o vernostnej aplikácii nájdete na demanovarezort.sk/funcard

Prehľad úrovní a benefitov

Bronzová úroveň: 0 - 200 bodov - 5% zľava na ubytovanie

Strieborná úroveň: 201 - 500 bodov - 7% zľava na ubytovanie, 3% zľava na služby

Zlatá úroveň: 501 - 900 bodov - 10% zľava na ubytovanie, 5% zľava na služby, bezplatné upgrady izby

Platinová úroveň: 901 - 1 500 bodov - 15% zľava na ubytovanie, 7% zľava na služby, bezplatné upgrady izby, vstup na VIP udalosti

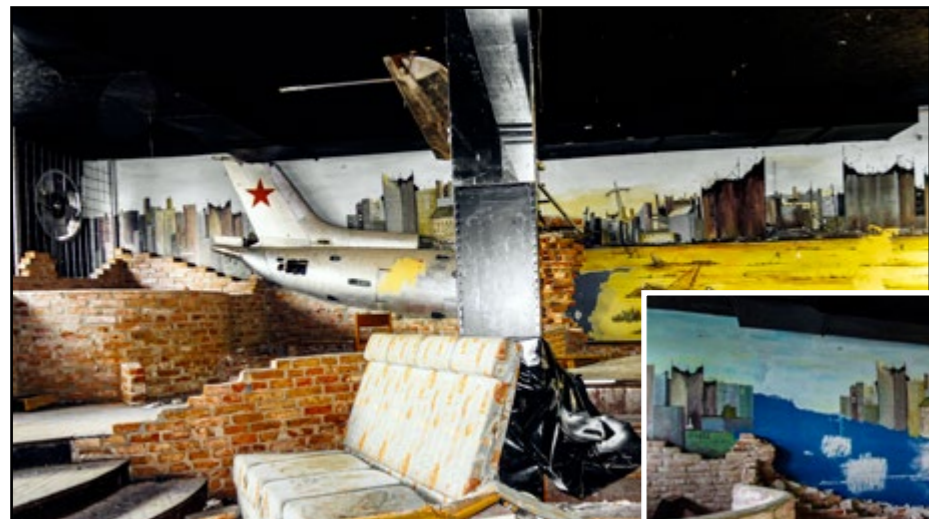
Diamantová úroveň: 1 501 a viac bodov - 20% zľava na ubytovanie, 10% zľava na služby, bezplatné upgrady izby, VIP vstupy udalosti, špeciálne výhody a prekvapenia

Dosiahnuté úrovne sa určujú na základe získaných bodov za posledný rok. Každých 5 minútých eur má cenu 1 bodu.

Viac na www.demanovarezort.sk

4 ROKY PO

Legendárny Bajkal chátra čoraz viac, zmizli takmer všetky okná i lietadlo

Marcelito pred časťou karosérie Volgy, ktorá patrila k zariadeniu interiéru

RUŽINOV Urbexer Marcel Rečinský, ktorého havi skúmať opustené priestory a predstavovať si pri tom, ako to v nich kedysi žilo, sa rozhodol opäť vrátiť do chátrajúceho Bajkalu. „Pred štyrmi rokmi ma zaujalo lietadlo, ktoré tam bolo, to bol aj hlavný dôvod, prečo som sa chcel dostať dnu. Teraz vidím, že lietadlo zmizlo a priestory sú ešte viac zničené,“ konštatuje.

Budova bývalej reštaurácie a diskotéky na Bajkalskej ulici bola v 80. a 90. rokoch vychyteným miestom, kam sa chodievalo najmä za nočnou zábavou. Častým návštevníkom býval aj jeden z prvých bosov bratislavského podsvetia, Vladimír Daniš alias Tuti, ktorého v roku 1995 spolu s bratom Jozefom popravila konkurencia. No aj po jeho smrti bol najmä slávny klub B 52 mimoriadne obľúbený. Komplex zatvorili v roku

Smutný pohľad na chátrajúci objekt

ROK 2019:
Lietadlo tu ešte bolo.

ROK 2023: Lietadlo je preč, Marcelito si myslí, že skončilo v kovošrote.

Vstup do kedysi slávneho klubu B 52

Zaujímavým prvkom v interiéri bola aj drevená loď.

2004 a odvtedy chátra, medializované plány na rekonštrukciu sa zatiaľ nepodarilo zrealizovať.

Úplne opustený však objekt nie je, ako si overil aj urbexer Marcel, alebo Marcelito Rečinský. Prvýkrát sem zašiel v roku 2019: „Cez Bajkalskú som často cestoval autobusom a jedného dňa som si všimol, že na Bajkale sú všetky okná rozbité, dá sa teda dostať dnu. Tak som si

vyhradil víkend, že sa tam pôjdem pozrieť.“

Spolu s kamarátom vtedy preskúmali pivničné priestory, bar aj tanečnú sálu, miesto pre didžeja či kuchyňu - všetko zdevastované, zo stien viseli vytrhané káble, na podlahe kopa skla... Fascinovalo ich však niekdajšie zariadenie interiéru v bare, najmä časť karosérie Volgy vsadenej do steny, drevená loď i lietadlo.

„Z hľadiska urbexu to bolo mega krásne, vydržal by som tam aj celý deň,“ hovorí Marcelito. „Keď som sa však do objektu vrátil teraz, po štyroch rokoch, vidím, že lietadlo, je preč. Vnútri som stretol bezdomovca, ktorý mi prezradil, že do Bajkalu chodievajú narkomani i ľudia, ktorí zbierajú železo. Čiže je dosť možné, že lietadlo skončilo v kovošrote. Veľká škoda.“

A skaza pokračuje. „Úplne ma zarazilo, že na poschodí už chýba celá bočná strana budovy, kde boli okná, všetky do jedného sú vymlátene. Ktokoľvek má teraz každý deň príležitosť, aby si odtiaľ niečo odniesol.“

Historiky o legendárnom Bajkale síce pozná len z počutia, ale živo si vraj vie predstaviť, ako to mohlo vyzerať v časech jeho najväčšej slávy. „Pri skúmaní opustených miest sa vždy zamýšľam, kde čo mohlo byť, niekedy objavím napríklad dobové fotografie, takže moja fantázia môže ísť ešte ďalej. Teraz ma čakalo iné veľké prekvapenie - v priestoroch bývalej vrátnice som objavil funkčný telefón Sony Ericsson, neskutočné,“ dodáva Marcelito, pre ktorého je skúmanie opustených miest vzrušujúcim dobrodružstvom. „Po tých vyše tristo budovách, ktoré som navštívil, strach už dávno nemám.“

Pozrite sa dnu aj vy, prostredníctvom fotografií i videa, ktoré poskytol našej redakcii.

(ac)

Foto: Marcel Rečinský
Viac foto a video na www.banoviny.sk

Poklad na WC

PETRŽALKA

Vždy sa nájde niečo, čo nás ešte dokáže prevapit' – najnovšie je umelecké dielo zamknuté na záchode.

„Pri mapovaní umenia vo verejnom priestore nášho kraja sme objavili skutočný poklad! V Zdravotnom stredisku Záporožská v Petržalke sme natrafili na dielo od významného slovenského sochára Jozefa Kostku,“ informoval Bratislavský samosprávny kraj (BSK) na sociálnej sieti. Kostkova socha ženy s dieťaťom mala neobyčajný príbeh. Jedného rána ju našli zhodenu z podstavca. Podozrenie padlo na zlodějov kovov, ktorí by dielo zrejme predali ako zberný materiál. Aby nezmizlo, uzamkli ho na toaleta.

(ms)

Foto: BSK

Historický Sad Janka Kráľa čaká obnova

PETRŽALKA

Sad Janka Kráľa, ktorý je najstarším verejným parkom v strednej Európe, je bližšie k obnove. Víziu vytvorí Metropolitný inštitút Bratislavy (MIB) spolu s česko-slovenským tímom odborníkov.

Súťaž na zhotoviteľa štúdie vyhral tím so skúsenosťami s obnovou veľkých parkov na Slovensku aj v Česku. Odborná porota udelila prvé miesto kolektívu, ktorý tvorí krajinná architektka Magdalena Hornáková z ateliéru DUMA, architekt Zdeňek Sandler a architektka Lucie Radilová.

(ts)

www.BRATISLAVSKENOVINY.SK

Vráti mesto 15-minútový lístok na MHD?

BRATISLAVA

Keď sa magistrát pred dvoma rokmi rozhodol v rámci úpravy cien MHD zároveň zrušiť najlacnejší 15-minútový lístok, mnohí Bratislavčania boli sklamaní. Za jeho vrátenie sa zasadujú i dnes, po ďalšom zdražení cestovného, a to aj formou petície. Majú šancu?

Zdôvodnenie v roku 2021, prečo najlacnejší lístok na MHD končí, znelo trochu zvláštne. „Nakoľko 15-minútový lístok ľudia najviac využívali na trasy dlhšie ako 15 minút, vznikala pri tomto type lístka najčastejšie strata. Preto sme pristúpili k jeho zrušeniu s tým, že vychádzame v ústrety cestujúcim a 30-minútový lístok zostáva aj po zmene cenníka v rovnakej sume ako doteraz,“ vysvetlila nám vtedajšia hovorkyňa mesta.

Pritom 15-minútový lístok mnohým ľuďom na cestu do ich cieľa pohodlne stačil – dostali ste sa s ním napríklad električkou od nemocnice v Ružinove až do historického centra na Kapucínsku ulicu, alebo od petržalského centra TPD až na Pioniersku ulicu v Novom Meste, k budove bývalého Výskumného ústavu zväračského, kde dnes sídli ministerstvo spravodlivosti. Pripomeňme tiež slová primátora Matúša Valla, ktorý neskôr priznal - keby som vedel, aký odpor spôsobí zrušenie 15-minútových lístkov, možno by sme rozhodnutie zväzili... Po ďalšom zdražení mestskej dopravy od júla tohto roku sme teda na podnet čitateľa Miloša Beladiča opäť oslovili magistrát, či má návrat 15-minútového lístka šancu. Odpoveď hovorecu Petra Bublú bola jednoznačná – nie, pričom dodal: „Treba pripomenúť, že došlo k zlacneniu celoročného lístka na MHD, čím sme vyšli v ústrety práve tým, ktorí MHD využívajú najčastejšie.“

Petičníari tvrdia, že cenovo najvýhodnejší 15-minútový lístok žiadajú najmä ženy, kto-

Od júla cestujeme v MHD drahšie, aj preto mnohí Bratislavčania opäť žiadajú návrat najlacnejšieho lístka.

ré nepotrebnú denne cestovať do práce, celoročná električka by im bola zbytočná. Tento v minulosti najobľúbenejší lístok, ktorý stál 0,70 eura, by využili na cestu v rámci svojho sídliska, napríklad k lekárovi, alebo aj do centra za kultúrou či za nákupmi. Mesto však zatiaľ postoj nemení.

Zaujímalo nás tiež, či po výraznom zlacnení ročnej električky od júla 2021 (z 264,20 eura na 199 eur, od tohto júla však zvýšenie na 239 eur) presadlo viac ľudí z áut do MHD - takýto výsledok totiž magistrát očakával. „Z dát Integrovaného dopravného systému v Bratislavskom kraji vyplýva, že za jeden rok od zlacnenia, teda do júna 2022, sa celko-

vo predalo 53 514 ročných električiek. V porovnaní s rovnakým obdobím od júna 2020 do júna 2021, keď bola cena električky vyššia, sa predalo len 19 968 kusov. Nárast záujmu o tento typ cestovného lístka je teda zjavný,“ potvrdil Peter Bubla s tým, že v bežnom období, ktoré ešte nebolo ovplyvnené pandemiou korony, sa ročne predávalo 25-tisíc ročných električiek. „Celodenné cestovanie s ročným predplátnym cestovným lístkom vychádza po prepočte na deň aj v súčasnosti lacnejšie (po úprave cien od 1. 7. 2023 zhruba 0,65 eura) ako bola cena základného 15-minútového lístka,“ uzavrel. (ac)

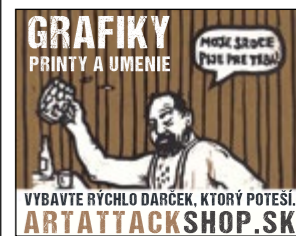
Foto: bn

Kaviareň, ktorá pomáha

STARÉ MESTO

Pomôcť ľuďom bez domova získať zručnosti, ktoré im pomôžu nájsť si prácu, je cieľom projektu Solidarity café.

Kaviareň sa nachádza v areáli Vysoké školy zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety na Námestí 1. mája. Za projektom stojí OZ Stopa Slovensko, ktoré od roku 2015 pomáha pri ukončovaní bezdomovectva v meste. „Jedným z faktorov je nácvik kaviarenských, baristických zručností, ale tiež komunikačnej zručnosti, a rovnako jazykových zručností, keďže sme v centre mesta a zastavujú sa tu aj zahraniční návštevníci,“ uviedol štatutár združenia Pavol Sabela. Projekt chce poukázať aj na to, že existuje skupina ľudí, ktorá sa chce vymaniť z bludného kruhu bezdomovectva. (TASR)

NOVOOTVORENÁ PREDAJŇA
MEDOVÝ OBCHODÍK MEDOVINOTÉKA
Križna 62, 821 08 Bratislava

OTVÁRACIE HODINY
Pondelok - Piatok 9:00 - 17:30
(obedňajšia prestávka 12:30-13:00)
Sobota 9:00 - 12:30
(každý nepárny týždeň)

- svetovo oceňované medoviny Apimed
- kvalitný slovenský med
- včelie produkty a kozmetika
- včelárske potreby

(predajňa na Trnavskom mýte bola zrušená)

e-mail: apimed@apimed.sk
tel: 0908 631 198

Vajnorskú treba obísť

NOVÉ MESTO

Bratislavská vodárenská spoločnosť informovala, že od 20. augusta začína s prvou etapou rekonštrukcie kanalizačného zberača na Vajnorskej ulici.

Kanalizácia v tomto úseku je stará viac ako 50 rokov a jej technický stav sa zhoršil až tak, že na viacerých úsekoch nie je možné vykonávať ani pravidelnú údržbu, pretože hrozí zrútenie celého kanalizačného zberača. Rekonštrukcia si vyžiada viaceré dopravné obmedzenia. „Počas prvej etapy budú pre osobnú automobilovú dopravu uzavreté obidva jazdné pruhy Vajnorskej ulice v smere od Škultétyho po Trnavské mýto. Prevádzka električky v tomto úseku nebude obmedzená. Autobusy MHD budú v smere do centra mesta využívať električkovú trať ako obchádzkovú trasu,“ povedal hovorca BVS Peter Podstupka. Prvá etapa rekonštrukcie kanalizačného zberača potrvá do polovice decembra. (ts)

Prišli nové električky

BRATISLAVA

V Bratislave budú už na jeseň jazdiť ďalšie jednosmerné električky, tentokrát v upravenej verzii Škoda ForCity Plus 29T3 s dĺžkou viac ako 32 metrov. Dopravný podnik ešte vlni kúpil 30 nových električiek, 20 jednosmerných a 10 obojsmerných, a takisto 50 hybridných trolejbusov všetkých dĺžkových kategórií. Do Depa Jurajov dvor už boli dodané prvé kusy jednosmerných električiek a nový hybridný kĺbový trolejbus so špeciálnou letiskovou výstavou. Keďže sú obe vozidlá prototypmi, do premávky budú nasadené až po vykonaní potrebných skúšok. (ts)

WWW.BRATISLAVSKENOVINY.SK

Legendárnu Lekáreň u Salvatora čoskoro otvoria

Historickú lekáreň otvoria pravdepodobne na jeseň.

STARÉ MESTO

Nezisková organizácia Lekáreň u Salvatora, ktorá má v prenájme priestory ikonickú budovu na Panskej ulici, by mohla legendárnu lekáreň otvoriť už na jeseň. Potvrdil to Ondrej Sukeľ, prezident Slovenskej lekárskej komory, pod ktorú neziskovka patrí. Do historickej budovy Salvatora sa tak lekáreň vráti po viac ako 25 rokoch, spolu so zrekonštruovaným barokovým nábytkom, ktorý má takmer 300 rokov. „Som rád, že sa v rámci územnej samosprávy nájdu aj takéto pozitívne príklady, že historické budovy sú obnovované a sú naďalej využívané na svoj účel. Že nevznikne len nejaká expozícia, ale že mesto má záujem sprístupniť pôvodný účel aj s historickými rozmerom,“ skonštatoval Sukeľ. Podľa neho pôjde o zaujímavosť, ktorá nemá veľmi obdobu. „To, čo máme možnosť dnes vidieť zásadne napríklad v múzeách či expozíciách, tak to sa bude reálne používať pri reálnej prevádzke,“ doplnil.

Mobiliár lekárne vznikol v roku 1727, keď rehoľa jezuitov zriadila lekáreň vo svojej budove jezuitského kolégia na Kapitulskej

O vzácny barokový mobiliár mali záujem aj v zahraničí. Mesto ho kúpilo za takmer milión eur.

ulici. Neskôr lekáreň presťahovali aj s mobiliárom do Csákyho paláca na Panskej, teda do objektu susediaceho s dnešným domom u sv. Salvatora. Originálny mobiliár lekárne bol v 90. rokoch minulého storočia odvezený mimo Bratislavu a nechýbalo veľa, aby skončil v cudzine. V roku 1996 ho od jeho vtedajšej majiteľky odkúpil trenčiansky podnikateľ, ktorý ho demontoval a spolu s vybavením uložil do skladu v Trenčianskych Tepliciach. Plánovanému predaju do Švajčiarska na poslednú chvíľu zabránilo rozhodnutie ministerstva kultúry, keď vyhlásilo mobiliár za národnú kultúrnu pamiatku. Od trenčianskeho podnikateľa ho v roku 2010 kúpil zberateľ Erik Kovács, ktorý sa zaujíma o históriu slovenského lekárnictva, zbiera rôzne lekárenské artefakty, staré herbáře či liekopisy... „Nábytok z lekárne Salvatora sme kupovali v kritickom stave,

bolo potrebné neodkladne reštaurovanie. Keďže v tom čase mesto Bratislava neprejavilo záujem o dohodu, umiestnili som ho v Novom Meste nad Váhom. S týmto zámerom sme s manželkou postavili modernú budovu a zriadili v nej Múzeum levi a nechýbalo veľa, aby skončil v cudzine. V roku 1996 ho od jeho vtedajšej majiteľky odkúpil trenčiansky podnikateľ, ktorý ho demontoval a spolu s vybavením uložil do skladu v Trenčianskych Tepliciach. Plánovanému predaju do Švajčiarska na poslednú chvíľu zabránilo rozhodnutie ministerstva kultúry, keď vyhlásilo mobiliár za národnú kultúrnu pamiatku. Od trenčianskeho podnikateľa ho v roku 2010 kúpil zberateľ Erik Kovács, ktorý sa zaujíma o históriu slovenského lekárnictva, zbiera rôzne lekárenské artefakty, staré herbáře či liekopisy... „Nábytok z lekárne Salvatora sme kupovali v kritickom stave,

Múzeum mesta Bratislavy tvrdí, že mobiliár Lekárne u Salvatora má nevyčísliteľnú historickú a pamiatkovú hodnotu nielen v domácom, ale aj celosvetovom kontexte. (TASR, ac)

Foto: Mestský ústav ochrany pamiatok v Bratislave, Marián Dekan

Dopravnému podniku robia problém cudzie autobusy

BRATISLAVA

Dopravný podnik Bratislava zaznamenáva na niektorých zastávkach MHD občasné problémy s inými autobusovými dopravcami. Týka sa to napríklad zastávok pred autobusovou stanicou Mlynské nivy či pod Mostom SNP. „Niektorí dopravcovia bez súhlasu mesta a Dopravného podniku Bratislava zastavujú na zastávkach MHD, ktoré nie sú určené na iné druhy dopravy, a tým zdržiavajú trolejbusy a autobusy,“ poznamenal hovorca bratislavského dopravného podniku Martin Chlebovec. V prípade obrátiska pod Mostom SNP vozidlá diaľkovej dopravy často stoja tak, že autobusy MHD nemôžu zastaviť pri obrubníku nástupu.

stávajú na zastávkach MHD, ktoré nie sú určené na iné druhy dopravy, a tým zdržiavajú trolejbusy a autobusy,“ poznamenal hovorca bratislavského dopravného podniku Martin Chlebovec. V prípade obrátiska pod Mostom SNP vozidlá diaľkovej dopravy často stoja tak, že autobusy MHD nemôžu zastaviť pri obrubníku nástupu.

píska. To sťažuje nastupovanie menej mobilným cestujúcim. Kompetenciu na zlepšenie stavu majú podľa mestského dopravcu orgány na to určené podľa legislatívy. Ide o políciu, ktorá kontroluje dodržiavanie predpisov cestnej premávky týkajúcich sa zastavovania na zastávkach verejnej dopravy, či

o Bratislavský samosprávny kraj s možnosťou kontroly dodržiavania podmienok udelenej licencie, prípadne aj ministerstvo dopravy pri vybavovaní žiadostí o licencie na medzinárodnú dopravu. „Dopravný podnik Bratislava zo svojej pozície pravidelne apeluje na dodržiavanie pravidiel,“ doplnil Chlebovec. (TASR)

Mini bicykle z Guinnessovky

STARÉ MESTO

Múzeum dopravy v Bratislave sprístupnilo výstavu Na dvoch kolesách. Verejnosti približuje kolekciu modelov mini bicyklov od zberateľa Jána Trulíka zo Žiliny.

„Mini bicykle zhotovené z rôznych materiálov pochádzajú od výrobcov z mnohých krajín sveta, a to nielen od špecializovaných firiem či výrobcov suvenírov, ale i od domorodcov žijúcich v kubánskom pralese,“ približuje múzeum. Zbierka, zapísaná v slovenskej Guinnessovej knihe rekordov, dnes zahŕňa viac ako 120 kusov mini bicyklov na rôznej úrovni spracovania. Výstava potrvá do 31. marca 2024. (TASR)

Dotknite sa hviezd...

STARÉ MESTO

Výstava v Slovenskej národnej galérii „Česká moderna zo súkromných zbierok“ predstavuje tvorbu šiestich významných zakladateľov moderného umenia.

Ide o Františka Kupku, Emila Fillu, Antonína Procházku, Jana Zrzavého, Františka Foltýna a Toyen. Všetci spolu a každý inak významne formovali podobu českej a európskej moderny a avantgardy prvej polovice 20. storočia. Kolekcia odkazuje nielen na tohtoročné 30. výročie rozdelenia Československa, ale najmä na život a umenie v spoločnej republike. Vyčutnajte si vzácné stretnutia vis á vis s nevšedným a názoraj výnimočným umením a „dotknite sa hviezd“. (ts)

Viac článkov zo života v Bratislave nájdete na www.banoviny.sk a aj na Facebooku www.facebook.com/banoviny

WWW.BRATISLAVSKENOVINY.SK

VEDELI STE? Domček v Prügerke si môžete prenajať

Komunitné centrum Prúgerka je otvorené pre všetkých.

STARÉ MESTO

Nádherný pokoj a ticho uprostred mesta. Prúger-Wallnerova záhrada neďaleko Horského parku, ktorú pred dvoma rokmi sprístupnili širokej verejnosti, si už svojou atmosférou získala srdcia Bratislavčanov. Pred pár dňami v nej otvorili i Komunitné centrum Prúgerka, ktoré vzniklo z domčeka bývalého záhradníka. Viete, že si tento krásny priestor môžete aj prenajať, napríklad na rodinnú oslavu?

Komunitné centrum, teda zrekonštruovaný domček s terasou, denne slúži zadarmo všetkým. Môžete vojsť dnu, oddýchnuť si, urobiť si kávu, čaj, prečítať si knihu či poseďovať na terase, je tu i toaleta. Na rozdiel od záhrady, ktorá je otvorená od 8. h do 20. h, komunitné centrum, ktoré prevádzkuje občianske združenie Krajanský inštitút, má svoj prevádzkový čas od 9. h do 16. h. A práve po tomto čase je možné si ho prenajať, získate tak krásny priestor, či už na rodinnú oslavu, alebo aj pracovný program.

„K dispozícii je káva, čaj, voda a za ten krátky čas si ľudia zvykli, že niekto i niečo priniesol. Napríklad zeleninu zo svojej záhrady, sladkosť. Takže časť toho, čo v Prúgerke nájdete, tvoria i ľudia, ktorí sem chodia. Domček je otvorený do štvrtej popoludní najmä preto, že po tomto čase tam robíme množstvo kultúrnych a komunitných podujatí aj my,“ priblížila Andrea Kutlíková z OZ Krajanský inštitút, ktorá je spoluzakladateľkou Komunitného centra Prúgerka. Možnosť prenajať si domček spolu s terasou má pomôcť komunitnému centru prežiť. „Od mesta sme dostali zvýhodnený nájom, ale všetky ostatné veci si riešime a financujeme sami, takže prenájom nám pomáha vykryť fungovanie centra,“ vysvetlila Andrea. Samozrejme, zvyšná časť záhrady ostáva pre širokú verejnosť prístupná naďalej. „Ide prioritne o čas mimo hodín pre verejnosť, teda po 16. hodine, výnimočne sa dá dohodnúť, že sa ukrojí i z času predtým. Stačí sa nám ozvať na prugerka@gmail.com a vieme sa dohodnúť na detailoch,“ ozrejmila Andrea. Nemajú však nič proti tomu, ak si tu niekto urobí počas dňa malú oslavu s deťmi aj bez rezervácie, musí však rátať s tým, že sa bude o priestory deliť s ostatnými. Ak si domček prenajmete, k dispozícii dostanete napríklad chladničku v sklade,

Koľko zaplatíte

Pre skupinu ľudí to nie je veľa, hodina prenájmu domčeka na oslavu vyjde zvyčajne na 30 eur. „My sme nájomcovia iba domčeka a terasy, takže na akékoľvek podujatie v priestoroch záhrady si aj my musíme podať na mesto žiadosť o zabratie verejného priestranstva. Zmluvou s mestom máme stanovené, že od 16. hodiny môžeme domček prenajať koľkokrát chceme a niekoľkokrát do mesiaca aj v inom čase,“ doplnila Andrea Kutlíková.

totiž iba o oslavách, väčší záujem o prenájom je na rôzne pracovné stretnutia, diskusie, workshopy,“ prezradila Andrea. (ms)

Foto: ms

Viac foto na www.banoviny.sk

Môžete si posedieť na terase alebo si pripraviť čaj či kávu.

TVOJA PRÁCA S PERSPEKTÍVOU

Hľadáme zamestnancov pre oblasti:

zjazdovka | lanovka reštaurácia infraštruktúra upratovanie | pokladňa

Prihlás sa online!

STUHLECK

www.stuhleck.at/de/jobs

SEPTEMBER V MESTE Vyberte si príjemný zážitok na víkend aj všedný deň

BRATISLAVA

Ponúkame vám tipy na viacero podujatí v našom meste a blízkom okolí, ktoré vám i vašim deťom spestria stále ešte letné dni príjemným zážitkom. In-

formácie o ďalších priebežne uverejňujeme na www.banoviny.sk. Program sa môže v priebehu mesiaca zmeniť, pred návštevou si ho preverte na webovej stránke, ktorú uvádzame pri každej akcii. (bn)

Foto: archív

Džezová plavba s Petrom Lipom

8. septembra

Nastúpte popoludní o 17. h na palubu lode Prešov a vychutnajte si plavbu popod mosty na Dunaji spojenú s koncertom Petra Lipu. Rodák z Prešova na lodi Prešov vytvorí nezabudnuteľnú atmosféru letného večera. Vstupné je 55 eur. Viac na www.visitbratislava.com

Openair jazzáky

10. septembra

Krásne prostredie záhrady pri rusovskom parku a tri koncerty skvelej slovenskej hudby - legendárny Peter Lipa, geniálny hudobník Andrej Šeban a mladá talentovaná speváčka Nina Kohout otvorí v Sankt Vitus Kafée v Rusovciach tohtoročnú koncertnú jazzákovú jeseň. Viac na www.bjd.sk

Bratislavská knižná burza

každú sobotu

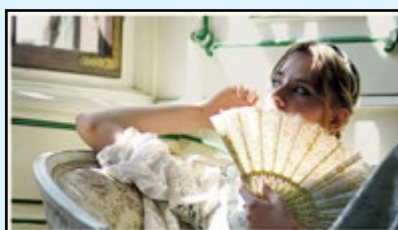
V Starej tržnici môžete v sobotu zísť na najväčšiu knižnú burzu na Slovensku, ktorá spravádza pravidelný potravinový Trh-Piac-Markt. Táto jedinečná akcia sa koná vždy od 9. h do 15. h na poschodí tržnice. Nájdete tu najmä knihy, ale popri nich sa určite objavia aj grafiky, gramoplatne, pohľadnice, časopisy, CD-čka, komiksy a plagáty, známky, mince a iné zberateľské predmety. Vstup je voľný. Viac na www.staratrznica.sk

Kráľova metresa. Zamĺčaný osud Marianny Pálffy.

2. septembra

Hlavné scénické podujatie sezóny predstaví príbeh Marianny Pálffy, prvej metresy v dejinách Habsburského rodu.

Ako sa dostala z Červeného Kameňa až na viedenský dvor, priamo do spálne cisára a uhorského kráľa Jozefa I.? A s čím všetkým musela bojovať po jeho predčasnej smrti? Všetko sa dozviete na Hrade Červený Kameň. Predstavenia sa začínajú o 18. h, 19.30 h a 21. h. Viac na www.hradcervenykamen.sk

Dni Vajnory

15. – 16. septembra

Vajnory organizujú tradičné hody a dožinky v rámci jednej akcie, čím nadobudnú výnimočný charakter. Na podujatí vystúpi veľa folklórnych skupín a kapiel moderného hudobného umenia. Hody sa začnú 15. septembra slávnostnou svätou omšou o 10.30 h a pokračovať budú folklórnymi slávnosťami. Tradičný dožinkový sprievod pôjde ulicami Vajnory 16. septembra od 15. h, nasledovať bude koncert kapiel modernej hudby. Viac na www.vajnory.sk

Bratislavský Kaviár jesenný

22. septembra

Traja stand-up komici komentujú aktuálne udalosti, aby vo spoločne zabavili v panelovej šou Bratislavský Kaviár. Šou vedie Jakub Lužina, hviezda podcastu Lužičák, a jeho verný sidekick Matej Moško. Podujatie sa začína o 20. h, nie je vhodné pre osoby mladšie ako 15 rokov. Viac na www.v-klub.sk

Motosalón v Bory Mall

22. – 24. septembra

Legendárna výstava Motosalón v Bory Mall je tu. Čaká vás prehliadka viac ako sto modelov áut, motoriek a k tomu testovacie jazdy. Tešiť sa môžete na Školu bezpečnej jazdy, kde si pretrénujete zručnosti na aute alebo motorke. Pripravené sú slalomy, súťaže, ale aj simulátory prevrátenia či nárazu, deti poteší dopravné ihrisko. Motosalón bude otvorený denne od 9. h do 21. h. Viac na www.borymall.sk

Bratislavské hudobné slávnosti

od 22. septembra

Ambíciou organizátorov 58. festivalu Bratislavské hudobné slávnosti je pripraviť dramaturgicky prítiaživý ročník, pozvať zaujímavých zahraničných hostí – orchestre, dirigentov a sólistov, prezentovať tiež našich renomovaných umelcov, súčasne však dať priestor aj mladým, aby spoločne svojim umením ozvláštnili jeseň nevednými hudobnými večerami. Viac na www.bhsfestival.sk

Meky na hrade

do 30. septembra

Ak ste ešte nevideli výstavu na Bratislavskom hrade Miro Žbirka - Roky a dni, stále máte možnosť. Expozícia, ktorú zostavila Mekyho manželka Katerina, vás prostredníctvom krásnych spomienok, ale aj osudových miňníkov prevedie životom obľúbeného speváka a skladateľa, ktorý sa hudbe venoval profesionálne viac ako polstoročie. Viac na www.snm.sk

Mačkofest v Bory Mall

30. septembra

Príďte si vybrať najkrajšiu mačku, ale aj získať cenné rady od skúsených chovateľov. Radi vám poradia, ako sa stať najlepším milovníkom tohto stvorenia. Premýšľate nad kúpou, no nevíete, ktoré plemeno je pre vás najvhodnejšie, alebo aké škrabadlo je pre mačku najlepšie? Aj to sa dozviete na zaujímavých prednáškach, kde bude priestor i na vaše otázky. Mačkofest bude prebiehať v Bory Mall od 9. h do 17. h. Viac na www.borymall.sk

Pozrite si originál sochy

do 30. septembra

Na nádvorí Starej radnice je v rámci projektu mestského múzea Z depositára vystavený originál sochy Maximiliáňovej fontány od rakúskeho kamenára Andreea Luttringera. Na vrchole Maximiliáňovej fontány, ktorú dal postaviť ako dar mestu v roku 1572 uhorský kráľ Maximilián, je dnes umiestnená kópia sochy. Nedávno zreštaurovaný originál si môžete pozrieť do 30. septembra. Viac na www.mmb.sk

ZUBNÁ AMBULANCIA STOMATOCHIRURGIE A IMPLANTOLÓGIE

oznamuje zmenu pracovnej doby od 15-21h

osetrimo každého, kto nám zavolá

0905 662 407 STROMOVÁ 16, BA KRAMÁRE

Nedajte si ujsť jedinečnú výstavu maliara Moussona

STARÉ MESTO

Až do konca septembra si v galérii Art Invest môžete pozrieť výnimočné diela Jozefa Teodora Moussona (1887 – 1946). Ide o doteraz najväčšiu výstavu olejomalieb tohto autora, ktoré pochádzajú výhradne zo súkromných zbierok.

Prezentovaná kolekcia obrazov pozostáva z doposiaľ nevystavených diel Moussona, ktorý ako autor patrí u zberateľov umenia medzi najvyhľadávanejších. Väčšinu svojho života pôsobil v Michalovciach, aj preto možno jeho diela vidieť na výstavách predovšetkým na východnom Slovensku. Bratislavská galéria Art Invest sa rozhodla toto „status quo“ zmeniť a maliarovi otvorila výstavu vo svojich priestoroch na Dobrovičovej 7. Vystavené diela, získané prevažne priamo z rodiny umelca, boli až doteraz neznáme, nikde nepublikované a neprezen-

Jozef Teodor Mousson: Trh so stužkami v Michalovciach

vané. Jozef Teodor Mousson je odbornej i laickej verejnosti známy predovšetkým svojimi pestrofarebnými, žiarivými, kompozične dokonalými a vyváženými trhovými scénami s množstvom postáv. Tieto kompozície boli veľmi atraktívne a komerčne úspešné už z maliarovho života a dodnes sú vyhľadávaným artiklom u nás i na okolitých trhoch umenia. Škála námetov, ktor-

ý si vyberal pre svoje obrazy, však bola oveľa pestrejšia. Dôkazom sujetovej pestrosti je aj výstava v galérii Art Invest „Jozef Teodor Mousson: Známy neznámy“, ktorá upozorňuje práve na množstvo iných motívov, bohato zastúpených v tvorbe maliara. Pohľady na zimnú krajinu, mestské veduty Benátok, Ostravy či Michaloviec, intímne rodinné zátišia, ale predovšet-

kým krajinomalba bola maliarovou obľúbenou témou. Maľovanie v plenéri, vonku, zachytávanie aktuálnych svetelných podmienok, hra svetla a tieňov ho naplňovali radosťou, a zároveň mu umožňovali zdokonaľenie i posun rukopisu k výraznejšiemu členeniu na farebné plošky, ako aj využitie svetla ako základného prvku obrazu. Tvorba tohto maliara sa dá preto radíť k tzv. stredo európskemu impresionizmu tak využitím svetla v maľbe, ako aj členením škvrnkovým rukopisom. Vystavené obrazy, ktorých je 104, umožňujú návštevníkovi vytvoriť si komplexnejší obraz o tvorbe Moussona, pričom niektoré z diel si môže aj kúpiť. Výstava v galérii Art Invest je otvorená v pracovné dni od 12. do 17. hodiny až do konca septembra. Bližšie informácie nájdete na www.artinvest.sk.

Zuzana Stančeková

Foto: Galéria Art Invest

Helena Merriman: Tunel 29

V lete 1962 mladý študent Joachim Rudolph vykopal tunel pod Berlínskym múrom. Na druhej strane vo východnom Berlíne čakali desiatky mužov, žien a detí - ochotní riskovať všetko, aby mohli utiecť. Dokumentárny román Tunel 29 od uznávanej autorky podcastu BBC Radio 4 Heleny Merrimanovej zachytáva skutočný príbeh tejto pozoruhodnejšej záchrannej misie počas studenej vojny. Autorka čerpá z rozhovorov s tými, ktorí sa na tomto neveriteľnom príbehu osobne zúčastnili.

Emily Brontë: Búrlivé výšiny

Pán Lockwood, nový najomník usadlosti, nachádza vo vresoviskách panstva pokoj od ruchu spoločnosti. Jednej noci je nútený vyhľadať prístrešok v neďalekom sídle Búrlivé výšiny. Tam sa dozvedá o dramatických udalostiach z minulosti, o vzťahu siroty Heathcliffa a Catherine Earnshawovej, dcéry pána domu, ktorá pred láskou uprednostnila spoločenské očakávanie. Zatrpnutý Heathcliff je po zrade odhodlaný pomstiť sa nasledujúcej generácii.

Oliver Pötzsch: Hrobár a dievčinka

Hrobára Augustina Rothmayera požiada inšpektor Leopold von Herzfeldt o nezvyčajnú láskavosť. Čudák z hlavného viedenského cintorína, ktorý sa vyzná vo všetkých podobách smrti, mu má porozprávať o konzervovaní zosnulých. Leopold totiž dostal nový prípad. Vo Viedenskom umeleckohistorickom múzeu sa našiel sarkofág s mýtvou, no nejde o múmu starú tisícove rokov. Mŕtvym je známy profesor egyptológie, ktorého telo niekto zabalzamoval podľa starovekého rituálu len nedávno.

Rina Kent: Vzostup kráľovnej

Pokračovanie úspešnej erotického romance Vláda kráľa je tu! Toto je jej kráľovstvo. Jej územie. Vlastní všetko a ovláda všetkých, Auroru nevynímajúc. Nemala vtrhnúť do jej sveta nevzbrojená. Nemala upútať jej pozornosť bez varovania. Bohužiaľ, urobila to a naivne si myslela, že sa môže vypariť, zmiznúť z jej života. Ak bude treba bojovať, aby ju ochránil a vlastnil, bez váhania prelejem krv. Nebudem mať zľutovanie. Hovorí sa, že vojny nie sú fér, lenže to ani ja.

Jennette McCurdy: Som rada, že mama zomrela

V knihe detská seriálová hviezda Jennette McCurdy podrobne rozpráva o všetkom, čo sa dialo, aby splnila mamin sen. Keď dostala hlavnú úlohu v seriáli iCarly, odrazu sa stala slávnou. Jej mama bola vo vytržení. Poslala emaily vedúcim fanklubov a paparazzov oslovovala krstným menom. V Jennette sa však hromadili pocity úzkosti, hanby a sebanenávišti, ktoré vyústili do porúch príjmu potravy, závislosti a viacerých nezdravých vzťahov.

KNIHY, KTORÝMI ŽIJETE

bux.sk

Pasienky čaká rekonštrukcia

NOVÉ MESTO
 Od pondelka 21. augusta začalo mesto s kľúčovou fázou rekonštrukcie legendárnej plavárne na Pasienkoch, ktorá má úctyhodných 50 rokov. Jediný 50-metrový bazén v našom meste sa dočká dlho očakávanej a nevyhnutnej komplexnej opravy a modernizácie. Po rokoch je bazén, ako aj jeho technológia vo veľmi zlom stave, ktorý bol nezlučiteľný s ďalšou prevádzkou. Celková výška investície predstavuje sumu takmer 2 milióny eur, prispievok zo štátneho Fondu na podporu športu je vo výške 981 015 eur. (ts)

Seniori majú v BVS prednosť

BRATISLAVA
 Seniori, ktorí navštívia niektoré z kontaktných centier Bratislavskej vodárenskej spoločnosti (BVS), môžu požiadať o prednostné vybavenie. Novú službu pre ľudí nad 62 rokov spustila BVS vo svojich kontaktných centrách, v Bratislave je to OC Central na Metodovej ulici. Po zavedení možnosti rezervovať si tu presný termín stretnutia a po spustení online portálu na vybavenie bežnej agendy tak pribudla ďalšia vítaná služba určená pre starších zákazníkov. (ts)

Ako chutí obed v lese? Vyskúšali sme bufet Žufet

Bedeker gurmána

NOVÉ MESTO
 Niekdajší Amfik na Partizánskej lúke už má nástupcu, nahradil ho bufet Žufet. Pred začiatkom leta ho otvorili majiteľky bistra Žuľka, ktoré bolo v Bratislave pojmom, zaniklo však počas pandémie covidu. V nádherom prostredí lesoparku sa môžete najesť aj po rannom behu, my sme sa rozhodli pre obed. O obnove bufetu pri amfiteátri sa hovorilo veľa, zverejnená vizualizácia sa však mnohým Bratislavčanom nepáčila. Kritizovali najmä navrhovanú konštrukciu altánu v červenej farbe, ktorá mala byť odkazom na priľahlú dominantu - Červený most. Realita je napokon iná, farby „plachty“ nad stolmi sú príjemné, prírodné. Ale zas úplne pred dažďom vás neochránia, v čase našej návštevy sice len jemne mrholo, no stoly aj stoličky boli mokré... Poďme však k jedlu. Ako prvý sme si vybrali Krém z čerstvých paradajok (4,50 €). Polievka prekvapila oranžovou farbou, pôsobila skôr ako tekvicová – celý vtíp je vraj v tom, že ju pripravili z čerstvých paradajok, nie z pretlaku v konzerve. Mala to byť hustá vegánska polievka s bazalkovým pestom a s feta syrom, do ktorej pridali aj mrkvu, na náš vkus však bola riedka a chuťovo nevyvážaná, bazalku sme v nej vôbec necítili. Dvaja kolegovia ju ani nedojedli a tretí si k nej vypýtal tabasco, až potom bol spokojný. Syta bola dosť, ak by sme si k nej dali oprazaný chlebič alebo bagetu, postačí ako ľahší obed. Nielen chutné, ale tiež efektne nastajované boli misky quinoového šalátu. Vyskúšali

Bufet Žufet na Partizánskej lúke otvorili koncom mája.

Paradajková polievka

Žemľovka

Quinoa šalát s kuracím mäsom

Quinoa šalát s halloumi syrom

Hovädzí burger

sme jeden s mäsom, druhý mal takúto pochúťka, ktorá stojí zato. Navonok sice vyzerala byť prsladená, ale v skutočnosti nás čakalo milé a veľmi-veľmi chutné prevapenie. Konštatujeme to napriek tomu, že žemľovka sa nám na tanieri „roztiekla“, neudržala pekný tvar. Určite odporúčame vyskúšať. Sklamal však Hovädzí burger (9 €), podávaný ako hlavné jedlo, v ktorom mal byť aj syr čedar. Na to, že bol čas obeda (prišli sme pár minút po dvanásť) a ľudí v lesoparku pomenej, však už nijaký druh syra nemali, a tak sme ako náhradu dostali porciu hranolčekov. Burger čo do veľkosti patril k tým menším, zjete ho na päť hláv, teda veľkosť ako pre dieťa... Predovšetkým nám však chýbal ten syr, takže ako celok pôsobil fádne. Dojem ako-tak zachraňovali hranolky, ktoré boli na jednotku, no ale my sme chceli burger so všetkým, čo k nemu patrí. O Tvarohovej žemľovke (6,50 €) zo Žufetu sme už pred našou návštevou zachytili dobré chýry, tak sme ju nechceli vynechať. Túto sladkú spomienku na detstvo robia po svojom, s marhuľovým rozvarom, vlastným domácim miláčikom aj pečenou bielou čokoládou a je

to pochúťka, ktorá stojí zato. Navonok sice vyzerala byť prsladená, ale v skutočnosti nás čakalo milé a veľmi-veľmi chutné prevapenie. Konštatujeme to napriek tomu, že žemľovka sa nám na tanieri „roztiekla“, neudržala pekný tvar. Určite odporúčame vyskúšať. Sklamal však Hovädzí burger (9 €), podávaný ako hlavné jedlo, v ktorom mal byť aj syr čedar. Na to, že bol čas obeda (prišli sme pár minút po dvanásť) a ľudí v lesoparku pomenej, však už nijaký druh syra nemali, a tak sme ako náhradu dostali porciu hranolčekov. Burger čo do veľkosti patril k tým menším, zjete ho na päť hláv, teda veľkosť ako pre dieťa... Predovšetkým nám však chýbal ten syr, takže ako celok pôsobil fádne. Dojem ako-tak zachraňovali hranolky, ktoré boli na jednotku, no ale my sme chceli burger so všetkým, čo k nemu patrí. O Tvarohovej žemľovke (6,50 €) zo Žufetu sme už pred našou návštevou zachytili dobré chýry, tak sme ju nechceli vynechať. Túto sladkú spomienku na detstvo robia po svojom, s marhuľovým rozvarom, vlastným domácim miláčikom aj pečenou bielou čokoládou a je

Foto: Matúš Husár

Naše hodnotenie: ★★ ★
 Maximum: 5 hviezdíček
 Reštaurácia nebola o návšteve informovaná. Konzumáciu si redakcia platila sama.

Najviac vás zaujalo na našom webe banoviny.sk

Bratislavské
Noviny.sk
www.facebook.sk/banoviny

Mesto spúšťa PAAS na Bielom kríži a v Klingerovej kolónii

Janina Tomíková Meszárošová: Mohol by sa rozšíriť aj k Čunovskému jazeru, kde si veselo parkujú vodiči v križovatke, na poli, na zastávkach MHD a po oboch stranách cesty. Nevieim o inej lokalite v BA, kde sa dá bez trestne parkovať rovno v križovatke.
Ro Man: Ďakujem, že mne ako rodenému Bratislavčanovi s jedným autom ste totálne skomplikovali parkovanie (nielen) u priateľky. Ja sa len pýtam, prečo je táto trpnosť podmienená trvalým pobytom? Prečo sa nemohlo dať 1 auto (s BA značkami, samozrejme) na 1 bytovú jednotku, nezávisle od toho, či tam človek má alebo nemá trvalý pobyt...
Anna Sama: PAAS je super - rezident na prvom mieste! Dôležité je bleskovo ho rozšíriť na celú Bratislavu, aby REZIDENT bol vo svojej lokalite PÁN!!!
Alzbeta Adamiova: Parkovala som v meste a mala som problém zadať, že kde vlastne parkujem, napr. Dunajská - sever či juh, a nevedela som poradiť ani zahraničným návštevníkom.... To nemôže byť čisto Dunajská alebo 29. augusta? Jednoducho. Ale radšej komplikujeme život ľuďom...
Tomáš Hupka: Magistrát problém s parkovaním vyriešil tak, že postavil proti sebe miestnych s trvalým pobytom a všetkých ostatných. Miestni sa vytesňujú z uvoľnených miest, kým nezistia, čo ich to bude stáť...
 Ilustračné foto

Centrálny príjem v ružinovskej nemocnici je ohrozený, varujú odborári

Jozef Firment: Nielen podľa odborárov. To vie aj vedenie, ale je lepšie sa tváriť hluchý a slepý a nejako to plátať...
Janka Slneková: Hroziť?! Tam to kolabuje už niekoľko rokov. Minimálny čas čakania v otravných podmienkach je tak 5 až 6 hodín (ak nie 9 alebo 10).
Adriana Uhríková: Čakali sme 17 hodín... Strašne nekulturne, ponižujúce a bezmocnosť...
Janka Slneková: Máte pravdu. Doslova ponižujúce pre človeka, ktorý skutočne potrebuje pomoc. Nemám totiž potrebu všeobecne chodiť po doktoroch a roky som sa tomu vyhýbala. Bohužiaľ, stalo sa, čo sa stalo, a musela som „využiť“ služby“ nášho zdravotníctva.

Váš názor nás zaujíma

Ďakujeme, že s nami zdieľate vaše názory. Každé dva týždne z nich vyberieme tie najpodnetnejšie, trebné aj vtípné, a uverejníme. Chcete sa s nami podeliť o skúsenosť či o to, čo vás vo vašej štvrti trápi? Píšte, pýtajte sa, komentujte na mejl redakcia@banoviny.sk, pod článkami na našej stránke www.banoviny.sk alebo na našom Facebooku www.facebook.sk/banoviny.

Z REDAKČNEJ POŠTY

Na takúto lavičku si asi nesadnete

V bratislavskom druhom obvode krásne zrevitalizovali okolie pri zastávke Pažitková (nie samotnú zastávku s množstvom špakov), a opäť sa tam usalašli bezdomovci, ktorí nechávajú po sebe neporiadok, našťastie, už nie fľaše. Sedia tam každý deň najmenej šesť hodín a, samozrejme, pivo, ktoré vypijú, musia niekam dať, celé okolie potom smrdí. Tak isto je to v malom parčíku pri Martinskom cintoríne, kde na lavičkách a pod lavičkami zanechávajú spúšť, a ďalšie takéto miesta je Trnavské myto pod stromami, ktoré boli privezené zo zahraničia za nemalé peniaze. Keď idete v lete domov a chcete si sadnúť na lavičku, tak to nejde. Dá sa niečo urobiť v tomto smere?
 Čitateľka Kveta

Naozaj nikoho netrápi rozbitá dlažba na chodníku?

Nedávno som mala cestu do Ružinovskej nemocnice a priznám sa, nemilo ma prekvapil prístup do tohto zdravotníckeho zariadenia – časť dlažby na chodníku bola rozbitá, kvety v kvetináčoch obschnuté, zjavne sa o tento priestor nik nestará. Keď však tadiaľto pôjde napríklad menej pozorný či menej obratný človek, ľahko môže prísť k úrazu.
 Anna z Petržalky

Hodila by sa dopravná značka...
 Takto vyzerá cyklochodník pri Ferone, smer Malý Dunaj, v Ružinove. Chýba tam dopravná značka „Zúžený chodník“... (foto je z júna tohto roku).
 Ing. Peter Bella

TRIV
 BYTY • KANCELARIE • TREZORY • KĽAVIARE
ŠTAHOVANIE.sk
 NÁKLADNÁ DOPRAVA
 EXPORTNÉ BALENIE
 SKLADOVANIE

0905 616 329
 02/ 6542 2387

3. 10. **Milenec**
 Učinkujú: K. Haydu, M. Gálik Partlová / Natalia Puklušová, D. Žiaranová, M. Máchončík / text: Soňa Ferencová
 Ut: 19:00

20. 10. **POZVÁNKA**
 Bláznivá komédia v trojke
 Zuzana Burdová, Miroslava Marušková, Miroslava Marušková
 Pi: 19:00

21. 10. **CAVEMAN**
 Učinkujú: Honza Holák / Jakub Slach
 So: 17:00

22. 10. **FRIDA**
 MALOVAŤ A MILOVAŤ
 MEDICAL
 BEZ NEVEK VŠETKO
 Katarína Ivančíková, Tomáš Palonder, Marcel Ochráněk, Jakub Ružička, Miroslava Gálik Partlová, Natalia Puklušová
 Ne: 17:00

30. 10. **Stolené nožičky**
 Po: 19:00
 Marcel Ochráněk, Peter Kráľovič, Karín Glasová, Dušan Szabo, Marek Mojtoš, Přemysl Šebek, Jana Valová, Lucia Vráblová, Juraj Hiecka, Erik Peňovský

Teatro Wüstenrot
 Bratislavské
 Hudobné
 Divadlo
 Teatro Wüstenrot
 DK Ružinov
 Ružinovská 28
 820 09, Bratislava
www.gedur.sk
 gedur@gedur.sk
 +421 905 668 070
 Predpredaj vstupeniek Ticketportal

Hráme pre Vás v DK Ružinov

ČISTENIE HROBOV DOSEKÁVANIE PÍSM
 Čistenie: Jednohrob 100€ 85€ Dvojhrob 150€ 130€ Impregnácia ZDARMA
 Dosekávacie písma: Do 5 znakov 100€, 6-11 znakov 160€
 priamo na cintoríne 12 a viac znakov 14€/znak
 Obnova písma: 2€ 1,5€/znak Doprava a obhládka ZDARMA
 Žulová krycia doska už od 600€, pomník vrátane nápisu už od 600€
 POMNÍKY TABUĽKY S MENAMI, FOTOGRAFIE, VÁZY A SVIETNIKY, RENOVÁCIE HROBOV, BRÚSENIE STARÝCH NÁPISOV
 Do Dušičiek stihame očistiť, obnoviť aj dosekať!!
 Ing. Miroslav Greisiger www.greisiger.sk
 0940 653 651, 0919 205 521 AKCIA! Ceny platné pri objednaní do 31.10.!

Keltské sídlisko v okolí diaľnice?

BRATISLAVA

V rámci projektu rozšírenia diaľnice D1 v úseku Bratislava - Triblavina prebieha aj archeologický prieskum. „Archeológovia sa domnievajú, že v týchto miestach sa mohlo nachádzať praveké keltské sídlisko. Určilo sa sedem potenciálne zaujímavých lokalít z pohľadu nálezov, aktuálne sa výskum vykonáva už len na šiestich,“ priblížila hovorkyňa diaľničiarov Eva Žgravčáková. Okrem archeologického prieskumu pokračuje tiež projektovanie, príprava stavebnísk, aj prípravy na odhumosovanie a prekládka sietí. Národná diaľničná spoločnosť deklaruje, že stavba má pre ňu vysokú prioritu a je vo verejnom záujme prepojiť diaľnicu D1 a D4 čo najskôr. (TASR)

Priorita Rače

RAČA

Jednou z priorít na najbližšie roky bude pre samosprávu v Rači vybudovať pobytové zariadenia rodinného typu s kapacitou do 12 klientov. Samospráva chce aj takto reagovať na demografický vývoj a zvyšujúci sa počet seniorov odkázaných na celodennú starostlivosť. Poukazuje na to, že podiel seniorov s vyšším stupňom odkázanosti (V. a VI. stupeň) vzrástol za posledné tri roky o 25 percent. „Aktuálne hľadáme možné riešenia a spôsoby spolupráce,“ uviedol starosta Michal Drotován. (TASR)

**Starožitnosti
Panenská 22**

Odkúpime v hotovosti: sklo, porcelán, striebro, obrazy, hodiny, šperky, lampy, nábytok, i celé pozostalosti, umenie každého druhu
Konzultácie zdarma aj u Vás doma
tel: 0907 981 477
Sme tu pre Vás už 25 rokov

PREMENY BRATISLAVY Viete, kedy sa dalo prvýkrát odviezť do Karlovej Vsi električkou?

1975 Električka začala opäť jazdiť do Karlovej Vsi.

KARLOVA VES

Niekdajšia vinohradnícka obec Karlova Ves sa začiatkom 70. rokov rýchlo menila na panelové sídlisko a v roku 1975 vtedajší súdruhovia slávnostným preštrihnutím pásky uviedli do prevádzky aj električkovú trať. Električka sem však začala jazdiť oveľa skôr. Viete, kedy to bolo?

Dobová fotografia v našom článku nižšie má dátum 13. december 1972, bol to rok, keď na karloveskom sídlisku Rovnice II pribudlo 1 046 bytov. Výstavba zjavne postupovala podľa plánu – text pod fotkou totiž ďalej informuje, že „sídlisku Rovnice II majú bratislavské Pozemné stavby odovzdať v tomto mesiaci do splnenia ročného plánu už len

177 bytov.“ O tri roky neskôr tu začali jazdiť aj električky, ktoré však neboli žiadnou novinkou.

Ku Karlovej Vsi sa ľudia mohli odviezť električkou už v roku 1929, pričom trať viedla z Rybného námestia popod Židovský cintorín a ďalej popri internáte Lanfranconi až po začiatok tejto niekdajšej obce. Ako pripomína portál vtedy.sk, trasa pri Lanfranconi bola vybudovaná na nábreží, medzi riekou a internátom.

Priamo do stredu Karlovej Vsi sa však dalo zviezť električkou až v roku 1955, v tom čase už bola trať dvojkoľajná. V dôsledku výstavby Mosta SNP električkovú dopravu z Rybného námestia do Karlovej Vsi v roku 1970 prerušili a opäť sprevádzkovali až v júli 1975.

Dnes jazdia električky do Karlovej Vsi a ďalej do Dúbravky po zrekonštruovanej trati. Rozsiahla modernizácia za 65,1 milióna eur s DPH sa začala v júni 2019, dokončili ju v októbri 2020, do dnešného dňa však nie je skolaudovaná. Mesto chce požiadať o trvalé užívanie Dúbravsko-karloveskej električkovej radiály do konca tohto roka, predčasné

2022 Zmodernizovaná radiála ešte stále nie je skolaudovaná.

užívanie je vydané do 31. júla 2024. Priebežne pracuje na podkladoch ku kolaudácii stavby.

„Máme päť právoplatných kolaudačných rozhodnutí. Napríklad pre cesty, plynovod, preložky vedení vysokého napätia, preložky vodovodu a kanalizácie. Čakáme na doplnenie merania hluku,“

1972 Výstavba karloveského sídliska Rovnice II

2022 Pohľad na sídlisko z rovnakého miesta dnes

uviedla ešte v júni vtedajšia hovorkyňa magistrátu Dagmar Schmucková. Porovnajte si historické foto s aktuálnymi zábermi, ktoré nám poskytol Lubomír Deák z OZ Bratislava a jej Premeny. (ac)

Foto: vtedy.tasr.sk, Lubomír Deák, OZ Bratislava a jej Premeny 2022

Správy z podsvetia

Skontrolujte si, či nemáte dvere označené silikónom, je to nový trik vlamáčov! Policajti spozorovali na viacerých bytoch v okrese Bratislava II medzi vstupnými dverami a zárubňami silikón. „Tento spôsob dával vlamáčom informáciu, či sa v danom byte za uplynulé dni niekto nachádzal,“ vysvetlila policajná hovorkyňa Jana Šimunková. Silikónové označenie využil zlodziej aj na Družicovej ulici v RUŽINOVE – vylomil zámok na dverách a ukradol peniaze a šperky. Ak odchádzate na dlhší čas z domu, požiadajte niekoho dôveryhodného, aby vám pravidelne vyberal poštovú schránku a kontroloval neporušenosť bytu. (ms)

Pieta pohrebná služba

Pomáhame 24 hodín denne už viac ako 30 rokov.

V obradnej miestnosti Pieta ponúkame bezplatne tieto služby:

- prepožičanie štyroch umelých vencov už aj so štandardnými stuhami
- zobrazenie fotografie zosnulého na LCD monitore

► prehriatie foto prezentácie zo života zosnulého

► kondolenčnú listinu.

Na týchto službách ušetríte min. 300 eur.

Pieta – pohrebná služba
Mlynské Nivy 8
02/52 63 11 81
www.pieta.sk

Prvou čestnou občiankou Bratislavy sa stala žena prvá vo vesmíre, let bol však fiaskom

BRATISLAVA

Rovných 60 rokov uplynulo v auguste od návštevy Valentiny Vladimirovny Tereškovovej (86), prvej ženy, ktorá letela do kozmu. Pre Bratislavu bola tiež prvou ženou, ktorá získala čestné občianstvo. Neskôr vysvitlo, že jej let do vesmíru bol dobre utajovaným fiaskom.

Mesto sa na návštevu Tereškovovej starostlivo pripravovalo, na letisku ju ešte pred priletom 19. augusta 1963 čakali davy ľudí. Najskôr ju privítal prvý tajomník ÚV KSS Alexander Dubček a ďalší predstavitelia ÚV, až kým sa nedostala do rúk pionierom a ženám v národných

19. august 1963: Prvá kozmonautka sveta prichádza do Bratislavy. Záber je z Poštovej ulice.

krátko pred dvanástou vtedajší šéf mesta, predseda mestského národného výboru Pavol Tomáš. Samozrejme, s Tereškovovou prišiel do Československa aj sprievod, odkiaľ mávala tisícov ľudí zhromaždených v uliciach. Potom sa šla ubytovať do hotela Carlton, na programe mala ešte návštevu v budove SNR na dnešnom Námestí slobody, odkiaľ putovala položiť pietny veniec na Slavine. V Zrkadlovej sieni Primačiálneho paláca ju privítal

sala, ako prvá žena sveta, do kozmickej éry ľudstva“, Kamaninovi za „aktívnu účasť pri oslobodzovaní Západoslovenského kraja a mesta Bratislavy.“ Počas cesty po krajinách vtedajšieho sovietskeho bloku získala množstvo ocenení a medailí a ani Bratislava sa nechcela a nemohla zachovať inak. Na Tereškovú, už ako čestnú občianku, čakali davy ľudí aj na Hviezdoslavovom námestí. Z balkóna Slovenského národného divadla, pred svojou vlastnou podobizňou,

Môže prísť Terešková o čestné občianstvo?

Pre svoje politické postoje, keď ako členka Štátnej dumy podporila ruskú inváziu na Ukrajinu, prišla prvá žena vesmíru o čestné občianstvo mesta České Budějovice – sú podobné iniciatívy aj u nás? „Evidujeme návrh na odňatie čestného občianstva pani Tereškovovej, s ktorým hlavné mesto oslovila ukrajinská ambasáda. Zaoberáme sa ním. V každom prípade ide o administratívne aj časovo náročnejší proces. V zmysle Štatútu hlavného mesta totiž návrhy na odňatie čestného občianstva posudzuje

osobitná komisia, ktorú zriaďuje mestské zastupiteľstvo,“ informoval hovorca magistrátu Peter Bubla. Upozornil na čl. 97 Štatútu hlavného mesta, kde sa okrem iného uvádza: (5) Mestské zastupiteľstvo môže udelené čestné občianstvo odňať, ak zo závažných dôvodov čestný občan tejto pocty nie je hodný. (6) Návrhy na udelenie čestného občianstva a jeho odňatie posudzuje osobitná komisia, ktorú zriaďuje mestské zastupiteľstvo. (bn)

predniesla prejav. V Bratislave sa zdržala do nasledujúceho rána, potom letela ďalej do Ostravy.

Až po rokoch sa verejnosť dozvedela, že prvý let ženy do kozmu bol v podstate dobre utajované fiasko a že Tereškovová úlohu kozmonautky nezvládla. Nedokázala sa vysporiadať so stresom a stiesnenými podmienkami, stále spala a keď bdela, tak jej bolo nevoľno. Výsledkom bolo neplnenie úloh z riadiaceho centra, na dôvažok, pri katapultovaní sa z kabíny (čo bol predpísaný krok) neutržala hlavu v navčicenej polohe a takmer jej ju odtrhlo.

To, že prvou čestnou občiankou Bratislavy sa stala práve Valentína Terešková, po viac ako 150-ročnej tradícii udeľovania tejto ceny, je nesporné pozoruhodným historickým svedectvom. Svedectvom, ktoré dokonale ilustruje dobrou spoločenskú a politickú atmosféru. (šh)

Foto: vtedy.tasr.sk

REDAKCIA

Ivanská cesta 2D
821 04 Bratislava

Šéfredaktorka: Anna Čapková

E-mail: redakcia@banoviny.sk

Telefón: 02/62801182

Inzercia: Claudia Škrabáková

Telefón: 0911 668 469

E-mail: skrabakova@banoviny.sk

PR reklama

je graficky vyznačená ■

www.banoviny.sk

Nedostávate Bratislavské noviny?

Nahláste nám vašu presnú

adresu na: 02/32688830,

redakcia@banoviny.sk

Bratislavské
Noviny
vyjdú o mesiac
27. septembra 2023

Lykofrón	kazil (hovor.)	podoprú	predložka so 7. pádom	strýko (hovor.)	nedrobila, nemrvila	unúvalo (hovor.)	nateralo vápnom	trápi, suzuje (expr.)	Autor myšlienky: Juraj Mitošinka	Kristína (dom.)	značka germánia	povel psovi	postupne rozbilo	elegantne sa oblečie (hovor.)	Pomôcky: kalomel, alabaster, Ur. nús	4. časť tajničky	športové plavidlo	
postrčilo									amazon- ský moča- ristý les						keď odvykáte			
2. časť tajničky									zlé počasie EČV Šale									
staroba- bylonské mesto			trochu sa namočí často pletol								ohodnoť bodovaním nedoko- nalá veda							
páchaj lúpež, zbíjaj				Eva (dom.) stoliční úradníci						čiastočne udúša								
Pomôcky: Aton, na- dir, igapo, asesori	lúpaním odstraňuj	citoslovce radosti 1. časť tajničky							malý kotlík staro- židovský boh									
ďalo dolu z visiacej polohy, sňalo								chytíl (bás.) rozum (filoz.)				blanokridly hmyz dosiahni zisk					opláchnite	podnožník (astron.)
cestovalo lietadlom							nemotáj sa (expr.) darovala						egyptský boh slnka úžitkové zvierat					
zdedí podobu, podá sa						írisoval (tech.) rob, konaj (arch.)							Emanuela (dom.) čosi (bás.)					
Pavol (dom.)					časomer skratka štátu Maine										značka pre yard zn. pre stattesla			
podrobil, zotročil (kniž.)								3. časť tajničky										
jelenie mláďa, jelenča (zried.)								jemno- zrná odroda sadravca										

Bystroňovci

MESTSKÁ
ŠIFROVACIA HRA
ZDARMA

Príbeh ukradnutej koruny

**Zaži dobrodružstvo
v centre Bratislavy.**

Pomôž zachrániť korunovačiu kráľa a nájdi so strážnikom ukradnuté korunovačné klenoty. Spoznajte Bratislavu a jej korunovačnú minulosť zábavným spôsobom vďaka bezplatnej šifrovacej hre vo svojom mobile. Príbeh hry sa odohráva v historickom centre Bratislavy. Všetky potrebné informácie nájdete na webe bystronovci.sk.

Realizované s finančnou podporou Ministerstva dopravy Slovenskej republiky